

MEŠIHAT ISLAMSKJE ZAJEDNICE U SRBIJI

MEDRESA "GAZI ISA-BEG"
Novi Pazar

INFORMATOR

za polaganje prijemnog ispita

Novi Pazar, 2007.

HISTORIJAT MEDRESE “GAZI ISA-BEG” U NOVOM PAZARU

Medresa je, kao odgojno-obrazovna institucija, imala i ima veoma važnu ulogu u vjerskom životu i obrazovanju na ovim prostorima. U svom putopisu iz XVII stoljeća poznati putopisac Evli Čelebi je zabilježio da je u Sandžaku u to vrijeme bilo 11 medresa od kojih je u Novom Pazaru bilo pet. U njima su se školovali mnogi nama poznati i nepoznati alimi ovoga kraja. Jedna od tih medresa, poznata kao Novopazarska medresa, sa manjim prekidima, radila je do 1946. godine kad su komunisti zabranili njen rad. Od tada skoro pedeset godina Sandžak ostaje bez rasadnika uleme. Vjerski život odvijao se u okvirima vjerskih objekata i u porodičnim krugovima. Na cijelom području ondašnje Jugoslavije ostale su samo Gazi Husrev-begova medresa u Sarajevu i Medresa “Alauddin” u Prištini koja je osnovana 1951. godine. Iz tog vakuuma u vjerskom obrazovanju malo

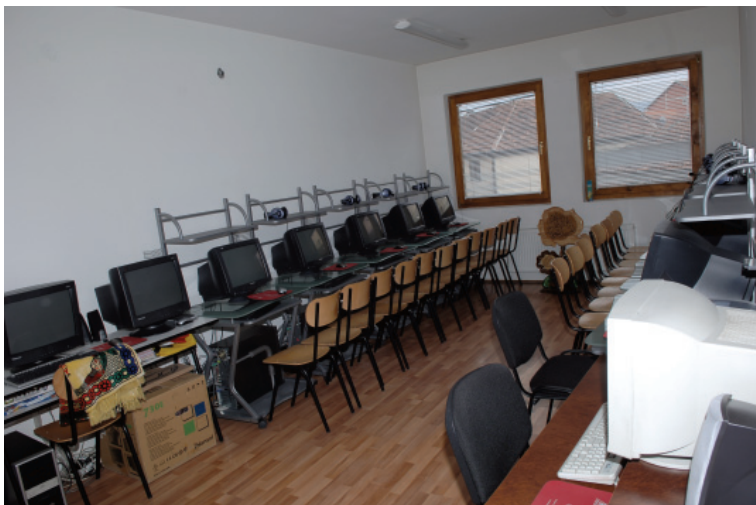

po malo proistekao je kadrovski deficit vjerskih službenika i uopšte vjerski obrazovanih ljudi.

Svijest o potrebi školovanja u medresama najupornije Sandžaklije odvela je u Sarajevo i Prištinu. Sarajevo je bilo daleko, a u Prištini se nastava izvodila na albanskom jeziku. Mnogima je iz tih razloga školovanje u medresi ostalo samo pusta želja. Neki su počinjali pa iz ovih ili onih razloga prestajali.

Školske 1989/90. godine načinjen je prvi ali historijski korak ka rješavanju ovog problema. U "Alauddin" medresi u Prištini upisano je odjeljenje na bošnjačkom jeziku. Ono je bilo minijaturno i sa malim izgledima da opstane, ali je poslužilo kao pravna osnova za rješavanje pitanja vjerskog obrazovanja muslimanske djece iz Sandžaka.

U ljeto 1990.godine,na jednom seminaru vjerskih službenika ondašnjeg Starješinstvaa islamske zajednice za Kosovo, Srbiju i Vojvodinu, koji je održan u Novom Pazaru, potekla je inicijativa za formiranje medrese u kojoj bi djeca sa ovih prostora mogla da se vjerski obrazuju na svom maternjem

jeziku i u svojoj sredini. Ubrzo je odlučeno da se gore pomenuto odjeljenje ukine, a da se u Novom Pazaru formira istureno odjeljenje Srednje "Alauddin" medrese iz Prištine. Već u septembru 1990. godine, to odjeljenje je počelo sa radom i na taj način praktično obnovljen rad jedne od novopazarskih medresa, koja od 1994.g. nosi ime osnivača Novog Pazara Isa-bega Ishakovića. Tako je nastala današnja Medrea "Gazi Isa-beg" u Novom Pazaru u kojoj su se školovali i školuju se tumači Allahove riječi i u čijem se radu posebna pažnja poklanja islamskom odgoju i moralu.

Nakon što je Medresa obnovila rad u njoj su stekli srednje obrazovanje brojni profesori Medrese i službenici IZ-e.

Početak rada obnovljenog odjeljenja bio je veoma težak. Vaspitno-obrazovni proces odvijao se u jako skućenom prostoru u prostorijama Odbora IZ-e u Novom Pazaru. Bilo je teško, a Medresa je opstala. Tragalo se za obezbjeđivanjem uslova za rad, mada je u ondašnjem režimu to bilo jako teško, skoro nemoguće. Prvih pet godina, kao redovni učenici, Medresu su pohađali samo muškarci, mada je postojalo

veliko interesovanje ženske djece za školovanje u njoj. Privremeno rješenje rukovodstvo Medrese našlo je u tome što je omogućilo vanredno polaganje ispita.

Godine 1996. u Novom Pazaru, a 2001. u Rožajama, Medresa je otvorila ženska odjeljenja, tako da muslimanke po prvi put na ovim prostorima mogu da stiču vjerska znanja u svojoj sredini kao redovne učenice.

Mešihat IZ-e Sandžaka je, od svog osnivanja 1993.g. u svom radu, kao prioritet svih prioriteta postavio stvaranje optimalnih uslova za rad Medrese. Problem je djelimično riješen tako što su kao privremeno rješenje izgrađeni objekti u dvorištima Altun-alem džamije i Bor-džamije. U međuvremenu su izgrađeni, na temeljima zgrade u kojoj je radila bivša Novopazarska medresa muški, na vakufskom zemljištu pored Bor-džamije ženski internat, a u Rožajama adaptirana uvakufljena zgrada. I jedna i druga zgrada useljene su prije nego su potpuno završeni radovi ali su to tek neki uslovi u kojima može normalno da se radi. Učenici su dobili optimalan internatski smještaj kapaciteta 260

ležajeva, što je prva faza projekta dok će nastavak projekta zavisiti od pomoći šire zajednice koja je i do sada uložila puno sredstava.

Medresu trenutno pohađa ukupno 276 učenika u sva tri odjeljenja, koji su uglavnom iz Sandžaka, ima i iz drugih krajeva: iz Makedonije, Vojvodine i sa Kosova. Do sada je diplomiralo ukupno 262 medresanata. Većina je studirala ili studira na Univerzitetu u Novom Pazaru i Islamskoj Akademiji, kao i na univerzitetima u Saudijskoj Arabiji, Egiptu, Siriji, Libanu, Jemenu, Turskoj, Maroku, Bosni i Hercegovini i drugdje.

U vaspitno-obrazovnom procesu sudjeluje 77 zaposlenih, 54 profesora i vaspitača i 23 lica tehničkog osoblja.

Medresa "Gazi Isa-beg" je, od svog osnivanja, u svom radu primjenjivala zajednički plan i program po kome su radile medrese na području Rijasetu u Sarajevu.

Od ove školske godine sve medrese pa i naša pristupile su reformi nastavnih planova i programa. Svršenici Medrese "Gazi Isa-beg" zahvaljujući planu i programu mogu uspješno nastaviti svoje školovanje na univerzitetima u Sandžaku i

Bosni i Hercegovini, kao i na univerzitetima širom islamskog svijeta.

Slobodno vrijeme učenici u Medresi provode baveći se vannastavnim aktivnostima kroz razne sekcije, a izdaju i đački list "Softa" u kome objavljuju svoje radove i prate najznačajnije događaje u Medresi.

Medresu finansiraju vjernici koji posredstvom Mešihata IZ-e Sandžaka uplaćuju novčana sredstva na ime zekata, sadekatu-l-fitra i drugih donacija. Jedan dio troškova snose i sami učenici.

Nastavni predmeti u toku školovanja

I Islamsko područje

- KIRAET (učenje Kur'ana)
- AKAIID (islamsko vjerovanje)
- AHLAK (islamski moral)
- TEFSIR (tumačenje Kur'ana)
- HADIS (Sunnet Muhammeda a.s.)
- IMAMET i MUALLIMAT
- POVIJEST ISLAMA

II Opšteobrazovno područje

a) Jezičko područje

- BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
- ARAPSKI JEZIK
- TURSKI JEZIK
- ENGLESKI JEZIK

b) Društveno područje

- HISTORIJA
- GEOGRAFIJA
- FILOZOFIJA
- PSIHOLOGIJA
- PEDAGOGIJA SA DIDAKTIKOM
- SOCIOLOGIJA

c) Prirodno-matematičko područje

- MATEMATIKA
- BIOLOGIJA

d) Multidisciplinarno područje

- OSNOVI INFORMATIKE
- FIZIČKO VASPITANJE

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pitanja iz AKAIDA (islamsko vjerovanje)

1. Kako se zove naša vjera, i šta smo mi po vjeri?
2. Šta znači vjera Islam?
3. Koliko ukupno imamo šartova, odnosno uvjeta na kojima se temelji vjera Islam i nabroj ih?
4. Koji su to imanski šartovi?
5. Koji je to prvi imanski šart?
6. Pojasni kakva su to bića meleki?
7. Koji su najpoznatiji meleki?
8. Kako se utječemo Allahu, dž.š., da nas sačuva od prokletog šejtana?
9. Navedi podjelu Allahovih dž.š. svojstava?
10. Objasniti kako se dijele sifati zatije
11. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Vudžud?
12. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Kidem?
13. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Beka?
14. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Vahdanijet?
15. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Muhalefetun lil-havadisi (Božja neuporedivost sa bilo kim i čime)?
16. Objasniti svojstvo Kijamun bi nefsihi (Božija samoopstojnost)?
17. Nabroj Sifati Subutijje?
18. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo Hajat (Božiji život)?
19. Objasniti Allahovo, dž.š., svojstvo 'Ilm?
20. Šta je Sem' i Besar (Božiji sluh i vid)?
21. Šta je to Kelam?
22. Šta je to Iradet?
23. Šta je to Kudret?
24. Šta je to Tekvin?
25. Koji je to treći imanski šart?
26. Koji je to četvrti imanski šart?

27. Koji je to peti imanski šart?
28. Koji je to šesti imanski šart?
29. Šta je to misak?
30. Šta je to iman?
31. Šta je to ihsan?
32. Šta je to teklif?
33. Šta je to din?
34. Šta je kufr?
35. Šta je širk?
36. Šta je nifak?
37. Šta je fisk?
38. Koliko Allah, dž.š., ima lijepih imena?
39. Šta su to šejtani?
40. Šta su to džini?
41. Da li je šejtan od džina ili od meleka?
42. Kojem od poslanika je objavljen Tevrat?
 - Ibrahimu, a.s.,
 - Nuhu, a.s.,
 - Musau, a.s.
43. Kojem od poslanika je objavljen Zebur?
 - Salihu, a.s.,
 - Sulejman, a.s.,
 - Davud, a.s.
44. Kojem od poslanika je objavljen Indžil?
 - Isa, a.s.,
 - Jusuf, a.s.,
 - Adem, a.s.
45. Kur'an je po redu objavljivanja:_
 - Prva Božija objava?
 - Druga Božija objava?
 - Četvrta Božija objava?
46. Kojem od poslanika je objavljen Kur'an?
 - Lutu, a.s.,

- Ishaku, a.s.,
- Muhammedu, s.a.v.s.

47. Šta je to Kur'an?

48. Koliko ima džuzova u Kur'anu?

49. Koliko ima sura u Kur'anu?

50. Koliko ima poslanika i vjerovjesnika spomenutih u Kur'anu?

51. Koji su najpoznatiji poslanici?

52. Ko je Dedžal?

53. Da li će nekada izaći Sunce sa zapada?

54. Šta je Dženet?

55. Koja su imena za Džennet?

56. Koliko vrata ima Džennet?

57. Šta je Džehennem?

58. Koja su imena Džehennema?

59. Šta je to Hašr?

60. Šta je to berzah?

Pitanja iz FIKHA (šerijatsko pravo)

1. Čime se potvrđuje pripadnost islamu?
2. Šta znači prvi dio šehadeta?
3. Šta znači drugi dio šehadeta?
4. Ukoliko osoba odluči da prihvati Islam, šta je potrebno da izgovori?
5. Šta znače riječi ezan i ikamet?
6. Šta je po šerijatskim propisima, za muškarce, učenje ezana i ikameta?
7. Da li su žene dužne učiti ezan i ikamet?
8. Šta se uči poslije ezana?
9. Kako će se ponašati osoba koja sluša učenje ezana i ikameta?
10. Kod učenja ikameta dodaje se formulacija, koje nema u ezanu. Koja je to formulacija?
11. Kod ezana za sabah namaz dodaje se?
12. Da li se ikamet uči neposredno prije klanjanja sunneta ili farza?
13. Ukoliko se klanja u džematu, da li će svaka osoba učiti za sebe ezan i ikamet?
14. Šta je zekat?
15. Ko je dužan dati zekat?
16. Na koje vrste imetka se daje zekat?
17. Šta je nisab?
18. Koliki je nisab na zlato?
19. Koliki je nisab na srebro?
20. Koliko procenata će se izdvojiti za zekat kod:zlata, srebra, trgovačke robe, novca...?
21. Koliki je nisab kod zekata na krupnu stoku?
22. Koliki je nisab na sitnu stoku?
23. Ukoliko se poljoprivredni proizvodi zalijevaju prirodnim putem, koliko je procenata

potrebno dati na ime zekata?

24. Ukoliko se zalivaju vještačkim putem, koliko će se dati?

25. Kome se daje zekat?

26. Šta je hadždž?

27. Koje uvjete je potrebno da ispuni osoba da bi bila obavezana obaviti hadždž?

28. Koliko je puta u toku života osoba obavezna obaviti hadždž?

29. Koji su farzovi hadždža?

30. Šta znači 'tavaf kabu učiniti'?

31. Nabroj vadžibe hadždža?

32. Da li je žena dužna obaviti hadždž?

33. Da li će žena oblačiti ihrame u toku obavljanja hadždža?

34. Da li žena sama može otići na hadždž ili je potrebno da ima mahrema-pratioca?

35. Da li se hadždž može obaviti tokom cijele godine?

36. Ukoliko bi osoba učinila prijestup na hadždžu, postoji li način da se otkupi za to?

37. Šta je Umra?

38. Nabrojati farzove umre?

39. Koja je razlika između hadždža i umre?

40. Može li se Umra obaviti u nekom drugom periodu osim u mjesecima hadždža?

41. Šta znači bedel?

42. Da li žena može biti bedel?

43. Može li osoba koja nije u svoje ime obavila hadždž biti drugom bedel?

44. Može li se jednim odlaskom na hadždž obaviti hadždž za sebe i biti bedel u isto vrijeme?

45. Da li maloljetna osoba može biti bedel na hadždžu?

46. Kada je naređen namaz?

47. Šta je namaz?

48. Koji su sastavni dijelovi namaza? (namaski ruknovi i koliko ih ima)?
49. Šta se uči na sabahskom fardu?
50. Od koliko rekata se sastoji sabah namaz?
51. Kada nastupa vrijeme sabahskog namaza?
52. Koliko rekata ima podne namaz?
53. Šta se uči na podnevskom fardu?
54. Kada nastupa vrijeme podne namaza?
55. Kada nastupa vrijeme ikindijskog namaza?
56. Od koliko rekata se sastoji ikindijski namaz?
57. Šta se uči na ikindijskom fardu?
58. Kada nastupa vrijeme akšam namaza?
59. Koliko rekata ima akšam namaz?
60. Šta se uči na akšamskom fardu?
61. Kada je vrijeme jacijskog namaza?
62. Koliko rekata ima jacijski namaz?
63. Kada se uči kunut dova?
64. Koliki je ukupni zbir rekata u svih pet dnevnih namaza?
65. Šta se smatra opravdanjem za izostanak iz džemata?
66. Ko su muktedije?
67. Pojasni termin "muezzin"?
68. Pojasni izraz "imam"?
69. Da li je vrijedniji namaz u džematu ili pojedinačno?
70. Koliko rekata ima farz džume namaza?
71. Kako se naziva osoba koja drži hutbu (govor)?
72. Kako se naziva mjesto odakle hatib petkom drži hutbu?
73. Kolika je vrijednost bajram namaza?
74. Kada se klanja bajram namaz?

75. Koja je vrijednost učenja hutbe prilikom bajram namaza?
76. Šta je tekbiri-tešrik?
77. Koliko rekata ima teravih namaz?
78. Kako se prispijeva u džemat u slučaju kašnjenja?
79. Kakva je vrijednost dženezama namaza?
80. Da li će namaz biti pokvaren ako odgovorimo na selam?
81. Šta ne valja činiti u namazu?
82. Šta je sehvi sedžda?
83. Šta je sedždei-tilavet?
84. Kako će se ponašati klanjač koji se često dvoumi u namazu?
85. Koji se namazi naklanjavaju?
86. Da li je bolesnik obavezan klanjati?
87. Kako će musafir klanjati namaz?
88. Da li se namaz može klanjati u prevoznim sredstvima(vozu, brodu, autobusu, avionu, itd)?
89. Kada se može namaz prekinuti?
90. Šta je to abdest?
91. Nabroj ruknove abdesta?
92. Koji su to šartovi (uvjeti) za valjanost abdesta?
93. Nabroj sunete abdesta?
94. Šta je mekruh pri uzimanju abdesta?
95. U slučaju da se pojavi krv ali da ne poteče hoće li pokvariti abdest?
96. Hoće li izlazak vjetra pokvariti abdest?
97. Kvari li abdest pogled u nedozvoljeno?
98. Da li povraćanje punim ustima kvari abdest?
99. Da li gubljenje svijesti kvari abdest?
100. Upotrijebiti misvak pri uzimanju abdesta je:
- a) mekruh abdesta
 - b) sunet abdesta
 - c) adab abdesta

101. Oprati ruke do iza lakata je:
- a) rukn abdesta
 - b) vadžib abdesta
 - c) sunet abdesta
102. Nabroj četiri stvari koje je lijepo činiti pri uzimanju abdesta?
103. Da bi osoba bila dužna uzeti abdest neophodno je da ispuni koje uslove?
104. Šta je to tejemum?
105. Koji su ruknovi tejemuma?
106. Ako je više od jedne polovine tijela u ranama uzeće se:
107. Može li se uzeti tejemum u slučaju žestoke hladnoće?
108. Završiti tejemum bez prekida je:
- a) vadžib tejemuma
 - b) sunet tejemuma
 - c) rukn tejemuma
109. Udaljenost vode više od 20 min. pješačkog hoda zahtjeva tejemum ili ne?
110. Kupiti vodu za abdest ako je to moguće je:
- a) vadžib
 - b) sunet
 - c) mendub
111. Prste od ruku razmaći za vrijeme uzimanje tejemuma je:
- a) mustehab
 - b) sunet
112. Nabroj tri suneta tejemuma?
113. Koji su to vadžibi tejemuma?
114. Šta će pokvariti tejemum?
115. Koji je cilj tejemuma?
116. Šta je to gusul?
117. Koji su ruknovi gusula?
118. Kada je neophodno učiniti gusul?
119. Koji su mekruhi pri uzimanju gusula?
120. Nabroj sunete gusula?
121. Kada je mustehab uzeti gusul?
31. U slučaju da kafir primi islam gusul mu je ?
- a) fard
 - b) vadžib
 - c) sunet

PITANJA IZ POVIJESTI ISLAMA

- 1: Kako se zvao otac Muhammeda, s.a.v.s.?
- 2: Kako se zvala majka Muhammeda, s.a.v.s.?
- 3: Kako se zvao djed Muhammeda, s.a.v.s.?
- a- Abdullah b- Hamza c- Abdulmuttalib**
- 4: Kada je rođen Muhammed, s.a.v.s.?
- a- 571. godine b- 671. godine c- 734. godine**
- 5: Kada je preselila na Ahiret majka Muhammed, s.a.v.s.?
- a- Kada je Muhammed, s.a.v.s., imao 4 godine**
b- Kada je Muhammed, s.a.v.s., imao 6 godina
c- Kada je Muhammed, s.a.v.s., imao 7 godina
- 6: Kako su Mekkelije zvale Muhammeda, s.a.v.s., prije poslanstva?
- 7: Kako se zvala prva supruga Muhammeda, s.a.v.s.?
- a- Aiša, r.a. b- Sevda, r.a. c- Hatidža, r.a.**
- 8: Kako se zvalo prvo dijete Muhammeda, s.a.v.s.?
- a- Hasan b- Kasim c- Ibrahim**
- 9: Ko je prvi povjerovao u poslanstvo Muhammeda, s.a.v.s.?
- 10: Šta je Hira?
- 11: Kada je došla prva objava Muhammedu, s.a.v.s.?
- a- 610. godine b- 711. godine c- 678. godine**
- 12: Kako se zovu prvi šehidi u islamu?
- 13: Kada je Muhammed, s.a.v.s., učinio hidžru u Medinu?
- a- 721. godine b- 622. godine c- 645. godine**
- 14: Gdje je sagrađena prva džamija u periodu Muhammeda, s.a.v.s.?
- 15: Kada se odigrala Bitka na Bedru?
- a- 612. godine b- 703. godine c- 624. godine**
- 16: Kako se zvao melek koji je dostavljao objavu Muhammedu,

s.a.v.s.?

a- Mikail b- Džibril c- Israfil

17: Kako su se zvali sinovi Ibrahima, .a.s.?

18: Kako se zvao prvi čovjek i poslanik na Zemlji?

a- Ibrahım, a.s. b- Adem, a.s. c- Idris, a.s.

19: Da li je Muhammed, s.a.v.s., učestvovao u bici na Uhudu?

20: Ko je mijenjao Muhammeda, s.a.v.s., u namazu dok je bio bolestan?

a- Alija, r.a. b- Omer, r.a. c- Ebu Bekr, r.a.

21: Kako se zove prvi muezin u islamu?

22: Koliko je imao godina Muhammed, s.a.v.s., kada je primio prvu objavu?

a- 35 godina b- 37 godina c- 40 godina

23: Kako se zove godina kada je rođen Muhammed, s.a.v.s.?

a- Godina slona b-Godina radosti c-Godina tuge

24: Kako se zvao amidža Muhammeda, s.a.v.s., koji ga je štitio?

a- Ebu Leheb b- Ebu Sufjan c- Ebu Talib

25: Kada je Muhammed, s.a.v.s., prvi put putovao ka Siriji?

a- Kada je imao 10 godina

b- Kada je imao 13 godina

c- Kada je imao 12 godina

26: Kako se zvao amidža Muhammeda, s.a.v.s., koji ga je najviše zlostavljao?

27: Kako se zvala kćerka Muhammeda, s.a.v.s., koja je umrla poslije njega?

a. Hz. Aiša, r.a. b- Hz. Fatima, r.a. c-Hz. Zejneb, r.a.

28: U kom gradu je ukopan Muhammed, s.a.v.s.?

29: Kako su se zvala sinovi Adema, a.s., koji su se posvađali oko sestre?

30: Kada je preselio na Ahiret Muhammeda, s.a.v.s.?

a- 632. godine b- 666. godine c- 789. godine

31: Kako se zove majka svih ljudi, supruga Adema, a.s.?

32: Koliko godina je živio Nuh, a.s.?

a- 900 godina b- 950 godina c- 1000 godina

33: Kako se zvao narod Hud-a, a.s.?

a- Ad b- Semud c- Ashabu'l-Ejke

34: Kojeg vjerovjesnika je Allah, dž.š., poslao narodu Semud?

a- Nuh, a.s. b- Hud, a.s. c- Salih, a.s.

35: Od kojeg vjerovjesnika vode porijeklo Izraelčani (Jevreji)?

a- Isa, a.s. b- Ja'kub, a.s. c- Musa, a.s.

36: Kako se zvala faraonova žena koja je primila islam za vrijeme Musa-a, a.s.?

37: Kako su se zvale supruge Ibrahima, a.s.?

a- Aiša i Asija b- Sara i Asija c- Sara i Hadžera

38: Kako se zvao vjerovjesnik kojeg su nevjernici bacili u vatru?

a- Ishak, a.s. b- Nuh, a.s. c- Ibrahim, a.s.

39: Kako se zove vjerovjesnik, koji je bio poznat po veoma upečatljivoj ljepoti i tumačenju snova, a braća su ga bacila u bunar?

40: Kako se zvala majka Isa-a, a.s.?

41: Kako se zvao brat Musa-a, a.s.?

42: Koja je knjiga objavljena Davudu, a.s.?

43: Koja je knjiga objavljena Sulejmanu, a.s.?

a- Kur'an b- Indžil c- Nijedna

44: Kojem vjerovjesniku je objavljen Tevrat?

a- Musa, a.s. b- Isa, a.s. c- Jahja, a.s.

45: Gdje se nalazi Mekka?

a- Na Pirinejskom poluotoku

b- Na Arabijskom poluotoku

c- U Anadoliji

46: Koji vjerovjesnik je poznat po strpljivosti?

47: Prva hidžra iz Mekke bila je u ...?

a- Medina

b- Taif

c- Abesinija

48: Po čemu je "Godina tuge" dobila naziv?

a- Jer je u njoj umrla majka Muhammeda, s.a.v.s.

b- Jer su u njoj preselili na Ahiret Ebu Talib i Hatidža, r.a.

c- Jer su u njoj muslimani bili zlostavljani

49: Kako se naziva putovanje Muhammeda, s.a.v.s., ka višim nebeskim sferama?

50: Ko je učinio hidžru-seobu zajedno sa Muhammedom, s.a.v.s.?

51: Kako se zove prva bitka između muslimana i mušrika-mnogobožaca?

52: Kako se zvala druga bitka između muslimana i mušrika?

53: Po čemu je Bitka na Hendeku dobila taj naziv?

a- Po čovjeku koji se zvao Hendek

b- Po mjestu koje se zvalo Hendek

c- Po kanalu koji je iskopan oko Medine

54: Kada je Muhammed, s.a.v.s., osvojio Mekku?

a- 630. godine b- 640. godine c- 650. godine

55: Kako se zvao prvi pravedni halifa-vladar nakon smrti Muhammeda, s.a.v.s.?

a- Hamza, r.a. b- Ebu Bekr, r.a. c- Osman, r.a.

56: Da li je Muhammed, s.a.v.s., znao čitati i pisati?

57: Kako se zvao drugi pravedni halifa-vladar nakon smrti Muhammeda, s.a.v.s.?

a- Ebu Bekr, r.a.

b- Osman, r.a. c- Omer, r.a.

58: Kako se zvao treći pravedni halifa-vladar nakon smrti Muhammeda, s.a.v.s.?

a- Omer, r.a. b- Osman, r.a. c- Muavija, r.a.

59: Ko je osvojio Istanbul 1453. godine, koji je tada bio centar kršćanstva. Tog osvajača i njegovu vojsku u hadesima je pohvalio Muhammed, s.a.v.s.?

60: Kako se zvao četvrti pravedni halifa-vladar nakon smrti Muhammeda, s.a.v.s.?

61: Gdje se nalazi Gazi Husrev-begova medresa?

62: Kako se zvao osnivač Novog Pazara?

63: U kojem gradu se nalazi Altun-alem džamija?

a- Sjenica b- Rožaje c- Novi Pazar

64: Kada su srpsko-crnogorske snage okupirale Sandžak?

a- 1912. godine b- 1914. godine c- 1918. godine

65: U kom periodu su Turci Osmanlije vladale Bosnom?

a- od 1389. do 1878. godine

b- od 1463. do 1878. godine

c- od 1435. do 1912. godine

66: Kako su se zvali unuci Muhammeda, s.a.v.s.?

67: U kom gradu se nalazi Poslanikova džamija (Džamija Muhammeda, s.a.v.s.)?

a- Mekka b- Basra c- Medina

68: Koliko je bilo genocida nad muslimanima Balkana?

a- 9 b- 10 c- 11

69: Kako se zvao pravedni vladar u Abesiniji kojie je prihvatio ugrožene muslimane iz Mekke?

70: Koliko godina je živio Muhammed, s.a.v.s.?

Pitanja iz GEOGRAFIJE

1. 2. Geografija kao jedna od najstarijih nauka (2.200 god. p.n.e.) pripada
 - Prirodnim naukama
 - Društvenim naukama
 - Tehničkim naukama
 - Svim trima naukama
3. Geografiju svakog naseljenog prostora čine četiri grupe elemenata:
4. Geografija nije jedna nauka nego sistem nauka , koji se sastoji iz tri podsistema. Koja su to?
5. Riječ demografija nastala je od dvije grčke riječi " demos "-narod , i " Grafo "-pišem. Dakle šta proučava demografija.
6. Ukupna površina zemlje iznosi 510 miliona km². Koliko procenata otpada na kopno a koliko na vode?
7. Nabrojati tri najveće zemlje svijeta po površini
8. Nabrojati tri najveće zemlje po broju stanovnika
9. Najmanju gustinu naseljenosti imaju: (navesti koje zemlje)
10. Koji kontinent ima najrazuđenije obale?
11. Koja je najpoznatija topla morska struja, koja polazi od Meksičkog zaliva i povećava temperaturu zapadne i sjeverne Evrope?
12. Kojoj grupi naroda pripadaju Italijani, Francuzi, Španci, Portugalci i Rumuni
13. Nabrojati četiri najveća poluostrva u Evropi
14. Četiri najbogatije države Evrope na koje otpada 2/3 BDP-su:
15. Koje je najveće ostrvo na svijetu?
16. Najviši sistem u kosmosu je metagalaktika. Koliko zvezdanih sistema sadrži metagalaktika?
17. Koliko naša galaktika (mlečni put) ima zvijezda

18. Kojom se brzinom kreću zvijezde?
19. Zemlja vrši dvojako kretanje : rotaciju i revoluciju. Šta je prvo a šta drugo?
20. Šta su meridijani?
21. Razmjer karte 1:1.000
22. Koja dva mora spaja Korintski kanal
23. Najveća luka na svijetu Rotterdam se nalazi u:
24. Navedi po rangu, (površini) okeane na zemlji
25. Navedi kontinente na zemlji po rangu (površini)
26. Šta je uslovalo pojavu prve industrijske revolucije (XVIII) vijek
27. Šta je uslovalo pojavu druge industrijske revolucije (XIX) vijek
28. Šta označava termin dekolonizacija
29. Šta je merioracija?
30. Šta označavaju termini pesticidi a šta herbicidi
30. Nabroj republike stare Jugoslavije?

Islamski svijet

1. Koje je najveće poluostrvo na svijetu?
2. Koje je najtoplije more na svijetu, na čijoj zapadnoj obali se nalazi najtopliji grad na svijetu Masaua?
3. Šta označava skraćunica OPEK?
4. Šta označava skraćunica G-77-?
5. Šta označava termin Dezertifikacija?
6. Gdje se nalazi regija Sahel - označen kao region siromaštva?
7. Koja je druga rijeka na svijetu po količini vode, posle Amazona, čije je ušće široko 40 km
8. Ekonomski najjača zemlja jugozapadne Azije i čitavog islamskog svijeta je..
9. Termin "Bliski istok" označava...

10. Termin srednji istok označava :
11. Nabroj Zemlje Levanta
12. Najveći svjetski proizvođači nafte su :
13. Koja je najstarija zemljoradnička oblast svijeta , čiju okosnicu čine rijeke Tigar i Eufrat
14. Koji dijelovi Azije su najgušće naseljeni
15. Koje dvije muslimanske zemlje leže na dva kontinenta?
16. Privredno najrazvijenija zemlja srednje Azije je :
17. Koja je najzapadnija zemlja srednje Azije , koju 80% pokriva pustinje
18. Najveća zemlja srednje Azije je :
19. Zagonetni grad- velika luka na obali Gvinejskog zaliva . Najveći , ali ne više i glavni grad . Portugalci su bili prvi Evropljani koji su uplovili u njegovu luku . Grad sa istim nazivom postoji i u Portugalu. Ima skoro devet miliona stanovnika.
20. Zagonetna planina- najviša planina Afrike (5,895 m) smještena je na Sitanzanije. Podnožje joj prekrivaju plantaže kafe.
21. Kako se zovu plemena koja čine oko 10 % stanovništva Arabijskog poluostrva, Irana i Afganistana, koja nemaju stalan mjesto boravka.
22. Kako se zove jedinstvena država u jugozapadnoj Aziji koja je nasilno, 1948 god. podijeljena na Izrael i Jordan
23. Najveći svetki izvoznici kalaja i prirodnog kaučuka su:
24. Šta su konurbacije i megalopolisi?
25. Koji je najveći megalopolis (ogroman grad) na svijetu?
26. Koja je najmnogoljudnija muslimanska država čiji glavni grad Džakarta sa 11 miliona je najveći grad jugoistočne Evrope
27. Kako se zove planinski sistem dug 2.500 km koji razdvaja Evropu i Aziju

28. Ko su nosioci ekonomske moći u zapadnoj Evropi, SAD i Japanu?

29. Gde se nalaze autonomne (sa muslimanskim žvljem) Čečenija, Ingušgija, Osetija i Dagestan, koje se bore za nezavisnost?

30. Koja ljudska građevina na zemlji se jedina vidi sa površine mjeseca?

PITANJA IZ BOSANSKOG JEZIKA

FONETIKA

1. Podvuci sonante (glasnike) u riječima:

REPUBLIKA, KOMEDIJA, VERNIK, POKOLENJE, LOMLJAVA

2. Popuni prazna polja:

Zvučni

Bezvučni

3. BOLJE JE I NA NAJRĐAVIJEM KONJU JAHATI NEGO PEŠICE IĆI.

Izdvoj iz ove poslovice:

a) zvučne prednjonepčane suglasnike

b) bezvučne prednjonepčane suglasnike

4. Podvuci bezvučne konsonante (suglasnike) u riječima:

MLADOST, PESNIČKI, SLIKARSTVO, UŠTIPCI.

5. ČUVAJ TI MENE OD SVOGA, A OD TUĐEGA ČU SE JA SAM ČUVATI.

Razvrstaj glasove iz navedene poslovice po sledećim grupama:

- a) afrikate (sliveni glasovi):
- b) sonante:
- c) prednjonepčane:

6. Podvuci sve zvučne glasove u poslovi:

KAKO ČOVEK DOĐE NA PROSJAČKI ŠTAP, SVAK GA SE KLONI.

7. Dopuni niz sonanata (glasnika):

8. SAČUVAJ ME BOŽE, OD PRIJATELJA, A OD NEPRIJATELJA ČU SE SAM ČUVATI.

Razvrstaj glasove iz ove poslovice po sledećim grupama:

- a) usneni
- b) prednjonepčani
- c) sonanti (glasnici)

9. Podvuci sve bezvučne glasove u poslovi:

TEŠKO JE PSA OD NAMAZANA KAIŠA OTERATI.

10. KOJA VOĆKA SAMA PADA, NE VALJA JE MLATITI.

Razvrstaj glasove iz poslovice po slijedećim grupama:

- a) sonanti (glasnici)
- b) zubni
- c) jezični (nadzubni)

11. Napiši nazive glasovnih promjena u riječima:

- a) OBLAČNA
- b) MAŠĆU
- c) PAKOSNA

12. Koje su glasovne promjene izvršene u riječima:

- a) GVOŽĐE
- b) SLUŠAO CI

c) RAŠČEŠLJAN

13. Koje su tri glasovne promjene izvršene u slijedećim riječima:

- a) ZADACI
- b) IŠČENJE
- c) IŠARATI

14. Napiši nazive glasovnih promjena u riječima:

- a) BEŽAKONJE
- b) KOPCI
- c) ZAMIŠLJEN

15. Slijedeće riječi su primjeri odstupanja od glasovnih promjena. Pored njih napiši ime glasovne promjene od koje se odstupa:

- a) BOLNICA
- b) BRĐANKA
- c) AZBESTNI
- d) ODŠTAMPATI
- e) KOLEGI
- f) JEDANPUT

16. Podvuci riječi u kojima se javlja nepostojano A:

OGANJ, TRAVAR, USNA, MOZAK, APARAT, GREŠKA, HRAPAV, JUTRO, VITAK, RADAR, STABLO, PJESMA, KANDIDAT,

17. Podvuci akcentovani samoglasnik (vocal) u rečima:

PRILAGODI, DUHOVIT, BOLESTAN, RAČUNATI, SARADNJA, DRHTATI, NAGRAĐIVATI, OCRNITI.

18. Podvuci akcentovani samoglasnik (vocal) u riječima:

DALJINA, BRDOVIT, KOMANDANT, RUČICA, ZADATAK, PRETVARATI.

MORFOLOGIJA

19. Kojim vrstama imenski riječi pripadaju slijedeće riječi:

- a) PETORKA b) ŽESTOKO
- c) NAŠ d) ČETVORO
- e) CRTANJE f) PLATNENI
- g) NIČIJI h) ČETVRTINA

20. NEŠTO, OVUDA, ČESTO, MNOGO, NEKAD, ZATO, OVAMO, TAKO, KASNO,

Date priloge grupiši prema značenju na one:

- a) za mjesto
- b) za vrijeme
- c) za način
- d) za uzrok
- e) za količinu

21. Slijedeće pridjeve upiši u odgovarajuće vrste:

GLINENI, JUTARNJI, UMILJAT, SOFIJIN, NEOBIČAN, TAMOŠNJI, STAKLENI, LIJEVI, PREDRATNI, DEČIJI, KRILAT, DRVEN:

- a) opisni
- b) prisvojni
- c) gradivni
- d) vremenski
- e) mjesni

22. Za svaku zamjenicu napiši kojoj vrsti, prema značenju, pripada:

- a) MA KAKAV b) TOLIKI
- c) NIKAKVA d) NJEN
- e) ONA f) NEČIJI

23. Od datih glagola načini glagolski prilog sadašnji:

UPOZNAVATA, TEĆI MAHATI, USPAVLJIVATI, DAHTATI, PISATI.

24. Podvuci imenice koje imaju samo množinu (pluralija tantum):

PUTNICI, KARLOVCI, LJUDI, MLIJEKO, KOLA (VOZILA), NJEDRA, ZNAKOVI, JASLE, BRIGE, MAKAZE, VRATA.

25. Kakvi su slijedeći pridjevi:

- a) PONOSAN b) SVILEN
- c) PEĆKI d) SADAŠNJI
- e) PLASTIČNI f) TAMOŠNJI

26. Napiši prvo lice množine imperativa od glagola:

- a) ISPITI b) VIKATI
- c) VUĆI d) POVITI
- e) ZVATI f) PREPRODAVATI

27. Odredi vrstu svake imenice prema značenju:

- a) UČENICI b) TELAD
- c) MASTILO d) IZVOR
- e) HAMZA f) VUNA
- g) GOSPODA h) JABUKA

28. PIS, STOGA, UZ, ZAISTA, MALO, MIMO, IAKO, ČAK, IZNAD, EH, BAR.

Iz datog niza riječi izdvoj:

- a) priloge
- b) predloge
- c) veznike
- d) uzvike
- e) rečce (partikule)

29. Odredi glagole prema predmetu radnje (glagolskom rodu):

- a) POTRČATI b) LETETI
- c) UMITI SE d) SPRIJATELJITI SE
- e) DATI f) PISATI

30. Odredi kojoj vrsti pripadaju podvučene riječi:

KOD MOSTA IH JE DIJELIO U DVA TABORA I LIČNO IH VODIO JEDNE PROTIV DRUGIH.

- a) KOD
- b) IH
- c) JE
- d) DVA
- e) TABORA
- f) I
- g) LIČNO
- h) PROTIV

31. SA LIJEVE STRANE, JEDAN UZ DRUGI, NALAZILA SU SE DVA KRATKA KREVETA, A IZNAD NJIH SLIKA, RAD NEKOG PRIMITIVNOG SLIKARA.

Imenske riječi iz navedenog odlomka razvrstaj na:

- a) imenice
- b) prideve
- c) zamjenice
- d) brojeve

32. Napiši komparativne pridjeve:

- a) TIJSAN
- b) DOBAR
- c) VRUĆ
- d) MEHK
- e) DALEK
- f) ČEST

33. Napiši komparativne pridjeve

- a) VISOK
- b) STROG
- c) LJUBAK
- d) d) ŽALOSTAN
- e) PLITAK
- f) GRDAN

34. Napiši u kom su padežu podvučene riječi:

NEKAKAV VO HTIO DA PIJE VODE TE POŠTO NAĐE POD NEKOM STREHOM NEŠTO MALO NA DNU NEKAKVA LONCA, ON UVUČE GLAVU U LONAC DA SE NAPIJE.

- a) NEKAKAV VO
- b) VODA
- c) POD NEKOM STREHOM
- d) NA DNU

- e) NEKAKVA LONCA
- f) ON
- g) GLAVU
- h) U LONAC

35. Kojim vrstama pripadaju sljedeće riječi:

- a) LJEPOTA b) IZ c) JER d) ETO
- e) JESENAS f) KAKAV

36. Riječi iz sljedećeg niza razvrstaj u sinonimske parove (riječi istog ili sličnog značenja)

HRABRITI, ŽIVOPISNO, ČUDOVIŠTE, VAŽAN, BORBENOST, ŽALOSTAN, ZAO, RADAN, NAKAZA, SRČANOST, TUŽAN, SOKOLITI, SLIKOVITO, MARLJIV, OPAK, ZNAČAJAN.

37. Podvuci korijen (korijenski dio) riječi u sljedećim primjerima:

TRAVARICA, BUKOVAČA, CIGLANA, NIŠTARIJA, PEKARA, OVČETINA, DJEVOJČICA, JAGNJEŠĆE.

38. Izvedi pridjeve od sljedećih riječi:

- a) BLISKI ISTOK
- b) AZIJA
- c) UMIHANA
- d) KRIVA PALANKA
- e) TRŠIĆ
- f) ATLETIK

39. Podvuci sve atribute (i atributske skupove) u sljedećim rečenicama:

a) PO HRAPAVOJ KORI PITOMOG BAGREMA IGRALA SE BLAGA MJESEČEVA SVJETLOST.

b) DAH POKOŠENE TRAVE ŽIVEĆE JOŠ OVU NOĆ, JER DUŠA TRAVA JE VLAŽNA, A TA VLAGA JE MOKRA I ZELENA.

40. Odredi službu (funkciju) podvučenih rečeničnih članova:

AHMED, MOJ DJED, ZA OVU PRILIKU SE LIJEPI OBUKAO, STAVIO NA GLAVU NOVU ŠUBARU I UZEO ME ZA RUKU.

- a) AHMED b) MOJ DJED
- c) LIJEPO d) SE OBUKAO
- e) NA GLAVU f) ŠUBARU
- g) ME h) ZA RUKU

41. Koju službu (funkciju) imaju riječi u rečenici:

NA PRAGU AMINA, MAJKA NAŠA, ODMERI ZABRINUTO NAJMLAĐEG SINA U POCIJEPANOJ ODEĆI.

- a) NA PRAGU
- b) AMINA
- c) MAJKA NAŠA
- d) ODMERI
- e) ZABRINUTO
- f) NAJMAĐEG SINA
- g) U POCIJEPANOJ ODJEĆI
(u odnosu na SINA!)

42. NJEMU SE TOG TRENUTKA SMUČILO I ON SE NALJUTIO NA ROĐAKA. ODLUČIO JE DA MU SVE ODMAH TUNA ULICI SRUČI.

Odredi koju službu (funkciju) vrše I u kom su padežu slijedeće riječi:

S l u ž b a

P a d e ž

- a) NJEMU
- b) TOG TRENUTKA
- c) ON
- d) NA ROĐAKA
- e) MU
- f) SVE
- h) NA ULICI

43. Subjekte podvuci jednom, a predicate sa dvije crte u odlomku:

JABLAN POJEDE. KRENUŠE KNEŽEVOJ KUĆI. VRANE PROLIJEĆU IZ OKOLINE ŠUMARKA I PADAJU NA KUKURUZE. STRAŠILA NA OGRADAMA LEPRŠAJU SE. STOKA SE IZGONI NA PAŠU.

PRAVOPIS

44. U slijedećoj rečenici nedostaju interpunkcijski znaci. Stavi ih!

VI ČETE REĆI PROFESOR USKORO POSTATI SREDNJOŠKOLCI A TO JE DJECO MOJA VAŠA I MOJ CILJ

45. Napiši slijedeće riječi ijekavskim izgovorom:

CVETIĆ PRIPOVEDAČ

SMEŠAN DREMATI

RAZUMEO POBESNEO

GREH POBEĐEN

46. Podvuci ispravno napisane oblike:

HIGIENA – HIGIJENA,

HEMIJSKI – HEMISKLI,

MAČIJI – MAČJI,

LONGPLEJ –

LONKPLEJ,

MEGDONALDS – MEKDONALDS,

OTSELITI – ODESELITI,

ZAPALJENJE – ZAPALENJE,

STANBENI –

STAMBENI,

STRANPUTICA - STRAMPUTICA

47. Zaokruži broj ispred rečenice koje su ispravno napisane:

1. Ispit se polaže 22. VI.2000. godine.
2. Rezultati se objavljuju 25. VI 2000. godine.
3. U odjeljenju je 25 učenika.

4. Uzeo je dvadesetpet hiljada.
5. Stigao je kao 5 na cilj.
6. Važan mi je 9. 5. ove godine.

48. Podvuci ispravne oblike:

VOĆKI – VOĆCI PIJANISTKINJA – PIJANISKINJA
MASKI – MASCI LJUSKI – LJUSCI
SLUŠAOC – SLUŠALAC BANKI – BANCI
BEZVUČAN – BEZVUČAN KRIOCE – KRILCE

KNJIŽEVNOTEORIJSKI POJMOVI

49. Prepoznaj odlike (svojstva) balade:

- a) sadrži lirske, epske i dramske elemente;
- b) opeva značajne istorijske događaje;
- c) ima ustaljenu pesničku formu;
- d) završava se tragično.

50. Koji su oblici novinarskog izražavanja?

- a) vijest;
 - b) diskusija;
 - c) reportaža;
 - d) intervju;
 - e) pripovjetka;
- (zaokruži slova ispred tačnih odgovora)

51. Za pismeni sastav data je tema Jutro pored rijeke.

Najpogodniji oblik za obradu ove teme jeste:

- a) raspravljanje,
 - b) izvještavanje,
 - c) opisivanje,
 - d) pripovijedanje.
- (zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

52. Književnonaučne vrste jesu:

- a) biografija;
- b) poema;
- c) dnevnik;
- d) memoari;
- e) istorijski roman.

Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

53. Retrospektivno pripovijedanja je:

- a) pričanje koje je usredsređeno na unutrašnji život ličnosti;
- b) kazivanje o događajima u obrnutom vremenskom smjeru: od sadašnjosti prema prošlosti;
- c) predstavljanje mogućih zbivanja u budućnosti.

54. Rima (slik, srok) jesu:

- a) ritmično raspoređivanje akcentovanih riječi;
 - b) ponavljanje istih samoglasnika u cilju stiha;
 - c) podudaranje glasova i slogova na krajevima riječi.
- zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

55. Osnovne karakteristike lirske poezije jesu:

- a) objektivnost
- b) osećajnost (emocionalnost)
- c) subjektivnost
- d) pripovjedni sloj
- e) slikovitost
- f) dramatičnost
- g) muzikalnost
- h) sažetost izraza

zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

STILSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA

56. Pored slijedećih stilskih figura napiši njihove nazive.

- a) mirno more
- b) zaspalo more
- c) kap u moru
- d) ...slično moru
- e) more suza
- f) more života

57. Dopuni odgovarajućim riječima slijedeća ozbiljna narodna poređenja:

- a) pravo kao
- b) vredan kao
- c) peva kao
- d) lukav kao
- e) zdrav kao
- f) plašljiv kao

58. Slijedeći narodni izrazi označavaju karakterne osobine pojedinih ljudi.

- a) U svakoj je čorbi mirođija
- b) pao je na niske grane
- c) lezi hlebu d ate jedem
- d) traži dlaku u jajetu
- e) došao mu crni petak
- f) na jeziku med, a u srcu jed

Uz svaki izraz napiši kome od sledećih karaktera (osoba) odgovara:

Sitničar (cepidlaka), lenština, licemjer (dvoličan, pritvoran čovjek), stradalnik, gubitnik, nametljivac (prišipetlja).

59. pročitaj slijedeće stihove i napiši naziv stilske figure koju čini riječ golub:

U toj dubini plavoj
I bez ruba,
Tražio sam, već davno,
Goluba.

Stilska figura je:

Napiši sinonim za riječ *rub*:

(S. Raičković: Nebo)

60. U slijedećem nizu pojava i pojmova prepoznaj bitne činioce izražajnog čitanja i kazivanja:

- a) akcentovanje riječi
- b) brojnost slušalaca
- c) rečenični akcent
- d) jačina (čujnost) glasa
- e) upotreba mikrofona
- f) intonacija (melodija) rečenice
- g) govorne pauze
- h) elementi glume.

Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

KNJIŽEVNA DJELA I PISCI

61. U pesmi Kaži mi, kaži Jovana Jovanovića Zmaja ljubav je odpevana kao:

- a) ljepota
- b) ljubomora
- c) radost
- d) melanholija (seta)
- e) čežnja
- f) Patnja
- g) Nadahnuće (zaokruži slova ispred tačnih odgovora)

62. Motiv svetlosti u Zmajevoj pesmi Svijetli grobovi doprinosi označavanju neprolaznih vrijednosti:

- a) zaslužnih ljudi i značajnih djela,
 - b) suprotstavljanja starih i mladih generacija,
 - c) narednih ideja i sjesnog žrtvovanja za progress,
 - d) uzdizanja prošlosti iznad budućnosti,
 - e) međusobnog podsticanja i obavezivanja ljudi i naraštaja.
- Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

63. Neka te sljedeći stihovi podsjetite na djelo Pisma o keruši Sergeja Jesenjina

U svitanje, u pojati niskoj,
Gde se zlati rogoza gomila,
Sedmero je štenadi riđaste,
Sedmero je kučka oštenila.

U toj pjesmi opevani su motive:

- a) slobodnog, nesputanog života,
- b) materinske ljubavi,
- c) surove prirode,
- d) žalosti i tuge.

Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

64. U kućicama (u levoj koloni) uz naslov svakog književnog dela napiši broj, postavljen kraj imena i prezimena njegovog pisca (iz desne kolone):

/.../ Vrijeme smrti	1. Miroslav Antić
/.../ Doživljaji Nikolettine Bursaća	2. Arsen Diklić
/.../ Ne okreć se, sine	3. Ivan Goran Kovačić
/.../ Plavi čuperak	4. Branko Ćopić
/.../ Jama	5. Rastko Petrović

72. Odredi u kom su padežu podvučene riječi:

BISTRI POTOCI MAME NAS DA SE ZAUSTAVIMO. GAZILI BISMO PO PLITKOJ VODI, PILI SA KAMENA I LEŽALI U TRAVI GLEDAJUĆI U VOZ KAKO ODLAZI SA OVIM NEOSTVARENIM ŽELJAMA STIŽEMO U ZAČARANU DOLINU.

73. Prema trajanju radnje (glagolskom vidu) sledeći glagoli su:

a) ZGRABITI	b) LOMITO
c) NOSITI	d) SLETETI
e) GONITI	f) POKLONITI

74. Napiši nazive glagolskih oblika:

- a) SKLANJAJUĆI
- b) DAROVAN
- c) BISMO PISALI
- d) ISPEĆI
- e) LEGOSMO
- f) BUDEMO NAŠLI
- g) PISAĆE
- h) BEJASMO

75. Glagol BRIJATI napiši u obliku:

- a) drugog lica jednine inperfekta
- b) prvog lica množine imperative
- c) glagolskog pridjeva trpnog
- d) glagolskog priloga sadašnjeg
- e) drugog lica množine future
- f) trećeg lica množine potencijala
- g) drugog lica jednine future

76. Podvući prefikse u sledećim riječima:

PROHLADNO, OKOVATI, NAJESTI SE, ULETETI, NEZNANJE, OSREDNJI, UVESTI.

77. Od sledećih imenica izvedi glagole:

GUK GRGOLJ

KLOKOT ŠUM

Koju jezičko-stilsku pojavu (stilsku figuru) ilustruju ove imenice i glagoli? _____

78. Odredi padež i njegovo značenje u podvučenim riječima:

1) UZNEMIRENE PTICE SU SKAKUTALE PO PREGREJANOM KROVU.

2) FRIŽIDER JE BIO PUN RAZNOG VOĆA I POVRĆA.

2) AVION SE NEOBIČNO BRZO PRIBLIŽAVAO OSVIJETLJENOM GRADU.

79. Koja su od sledećih jezičkih sredstava više prisutna u opisnim nego u pripovednim tekstovima?

a) glagoli koji označavaju radnju

b) glagoli koji označavaju stanje

c) pridjevi

d) prilozi

e) glagolski predikat

f) imenski predikat

g) atributi

h) priloške odredbe

Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

80. Napiši nazive stilova čije su glavne osobine navedene:

a) _____ stil je racionalan, objektivan i precizan

b) _____ stil je emocionalan, subjektivan i slikovit

c) _____ stil je praktičan, neposredan, većinom u dijalogu

d) _____ stil primenjuje se u sredstvima javnog obavještanja

e) _____ stil primenjuje se u poslovnim pismima.

Pitanja iz matematike

1. Ispitati tačnost numeričke (brojevnje) jednakosti

$$\left(\frac{2}{5} - 0,8\right) \cdot \frac{5}{2} - \frac{6}{7} : \frac{5}{14} - 0,4 = 1.$$

2. Ispitati tačnost numeričke (brojevnje) jednakosti

$$\left(0,45 - 3,6 \cdot \left(-\frac{3}{8} + \frac{7}{12} - \frac{1}{18}\right)\right) : (-0,01) = 10.$$

3. Izračunati brojevnju vrijednost izraza

$$4a^2 + 4a + 1 \quad \text{za} \quad a = -\frac{1}{2}$$

4. Izračunati $2^3 \cdot 4^2 - 8 \cdot 2^2 + (-2)^3 \cdot 4 + (-2)^2 \cdot 16$

$$5. \text{ Izračunati } \left(\left(\left(\frac{2}{3}\right)^6 \cdot 6^2\right) : 4^2\right) \cdot 3^4.$$

6. Izračunati $(4a^3b^2)^2 \cdot (2a^2b^2)^3 : (2ab^2)^4, \quad (a, b \neq 0)$

7. Proizvod stepena xy^4 i x^4y podijeliti proizvodom stepena xy^3 i $x^3y, \quad (x, y \neq 0).$

8. Srediti izraz $(5x - 2)^2 + 5x - 14.$

9. Uprosti izraz $(m+n)^2 - m^2 + (m-n)^2 + 2mn - n^2$

onda izračunati brojevenu vrijednost sređenog izraza za $m = 7,3$ i $n = 3,7$.

10. Data je funkcija $y = (p+3)x + (p-6)$, gdje je $p \in \mathbb{R}$.
Odrediti p tako da je nula funkcije $x = 6$.

11. Data je funkcija $y = (p-2)x + (p-5)$, gdje je $p \in \mathbb{R}$.
Odrediti p tako da grafik funkcije sadrži tačku $A(2,5)$.

12. Ako je cijena kompleta knjiga povećana sa 160 dinara na 180 dinara, koliko procenata iznosi povećanje?

13. Riješiti jednačinu $\frac{x+1}{3} - 2(x+3) = \frac{1}{2}$.

14. Za koje vrijednosti promenljive $x \in \mathbb{R}$, razlika izraza $\frac{x}{3}$ i $\frac{x+4}{4}$ je veća od 1?

15. Rešiti sistem jednačina

$$2x + y = 7,$$

$$5x - 3y = 1.$$

16. Rešiti sistem jednačina

$$-3x + 7y = 4,$$

$$8y - x = 7.$$

17. Učenik je prvog dana pročitao $\frac{3}{16}$ knjige, drugog dana 2,4 puta više nego prvog dana, a trećeg dana preostalih 87 strana.

Koliko strana ima ta knjiga?

18. Grafici funkcija datih jednačinama $3x - 2y = 12$ i $4x + y = 5$ seku se u tački:

- 1) A(-3, 2), 2) B(3, -2), 3) C(2, -3), 4) D(-2, 3),
5) E(-2, -3)

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

19. Ako su dužine stranica trougla:

- 1) 6 cm; 3 cm; 5 cm, 2) 3 cm; 7 cm; 4 cm,
3) $\sqrt{41}$ cm; 5 cm; 4 cm, 4) 4 cm; 4 cm; 9 cm,

Koji od njih je pravougli?

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

20. Ako su u pravouglom trouglu ABC kateta $AC=4$ cm, hipotenuza $AB=8$ cm, tada je obim tog trougla:

- 1) $(12 + 8\sqrt{3})$ cm, 2) 16 cm, 3) $6\sqrt{3}$ cm, 4) $(12 + 4\sqrt{3})$ cm.

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora.

21. Ako je obim kruga $O = 14\pi$ cm, izračunati površinu P tog kruga.

22. Koliki je najmanji broj tačaka u ravni kojima je određeno:

- 1) 6 pravih,
2) 15 pravih,
3) 21 prava?

23. Pravilna četverostrana piramida ima osnovnu ivicu 12 cm, a bočnu ivicu 10 cm. Izračunati površinu piramide.

24. Bočna ivica pravilne četverostrane piramide je 12 cm, a osnovna ivica je 8 cm. Izračunati visinu piramide i visinu bočne strane (apotemu).

25. Izračunati površinu pravilne trostrane piramide, ako je osnovna ivica 10 cm, a bočna ivica 13 cm.

26. Zapremina pravog valjka je 1250π cm³, a visina 50 cm. Izračunati njegovu površinu.

27. Prečnik posude oblika pravog valjka je 14 dm, a dubina 3 dm. Koliko litara vode sadrži puna posuda? (Uzeti: $\pi = 3,14$)

28. Ako je obim osnove prave kupe 16π cm, a visina 6 cm, izračunati površinu kupe.

29. Izračunati prečnik lopte čija je površina 314 cm². (Uzeti: $\pi \approx 3,14$)

30. Riješi nejednačinu: $\frac{5x+1}{3} - \frac{8x+1}{4} - \frac{10x+1}{12} < 0$

Pitanja iz PSIHLOGIJE

1. Koja riječ je uljez (ne pripada skupu):

Zaokruži tačan odgovor

MEDVED, ZMIJA, KRAVA, PAS, TIGAR,

2. Ako promijeniš redoslijed slova u riječi "RAPIZ", dobićeš ime: _____

3. Koja riječ je uljez (zaokruži tačan odgovor):

DODIR, UKUS, SLUH, GLEDANJE, OSMJEH,

4. Koje poređenje je najbolje (zaokruži odgovor):

BRAT JE SESTRI KAO ŠTO JE DAIDŽA _____
OCU, AMIDŽI, TETKI, MAJCI, SINU.

5. Jedno od pet slova ima najmanje sličnosti sa ostala četiri (zaokruži tačan odgovor):

A - Z - F - N - E

6. "Ako su neki Singapurci Malajci i neki Malajci su Tajlandčani onda slijedi da su neki Singapurci definitivno Tajlandčani"

Ova tvrdnja je (zaokruži odgovor):

TAČNA - NETAČNA - NI JEDNO NI DRUGO

7. Koje poređenje je najbolje (zaokruži tačan odgovor)?

List je drvetu kao što je dimnjak:

DIMU - CIGLI - NEBU - GARAŽI - KUĆI

8. Koji broj ne pripada nizu brojeva ?

9-7-8-6-7-5-6-3

9. Koja riječ je uljez ?

ČARAPA - PRST - STOPALAO - PERTLA - ĐON

10. Jasmin je višiji od Asmira, a Bakir je niži od Jasmina.

Koje tvrdnje je najtačnije (zaokruži jedan od ponuđenih

odgovora):

- a) Bakir je višojji od Asmira
- b) Bakir je niži od Asmira
- c) Bakir je iste visine kao i Asmir
- d) Nemoguće je reći koji je višojji, Bakir ili Asmir.

11. Metak je pištolju kao što je kugla:

ŠTAPU ZA BILIJAR - PRAČKI - TOPU - BOKALU (zaokruži odgovor).

12. Ruka je rukavici kao što je stopalo:

LOPTI - STOLU - GLAVI - ŠEŠIRU - CIPELI

13. Ko je uljez (zaokruži odgovor) ?

KONJ - MAGARAC - KENGUR - ZEBRA - JELEN

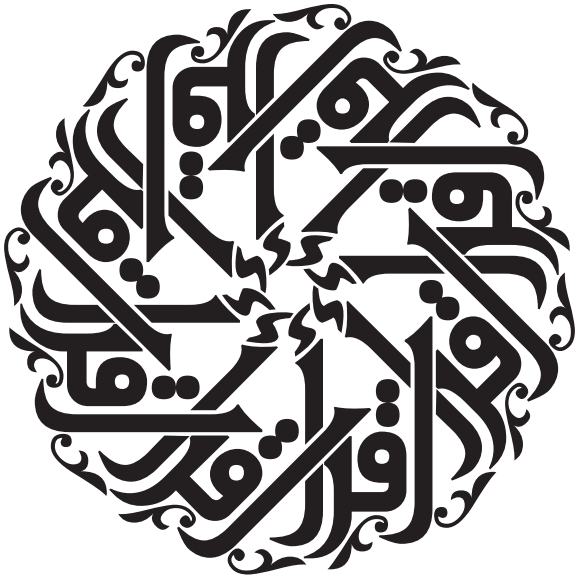
14. Prst je ruci kao što je list _____

DRVETU - KROŠNJAMA DRVEĆA - CVIJETU - KORI DRVETA

15. Svemirski brod je primio tri poruke. Astronauti su proučili ove poruke i otkrili da:

"ELDOS ALDARION ELENDI" znači "OPASNA RAKETNA EKSPLOZIJA" da "EDAIN MUYATUR ELROS" ZNAČI "OPASNA SVEMIRSKA VATRA", DA "ALDARION GIMILZOR GONDOR" ZNAČI "LOŠA GASNA EKSPLOZIJA"

Šta znači riječ "ELENDIL": OPASNOST - EKSPLOZIJA - RAKETA - GAS

Odgovori na pitanja iz AKAIDA (islamsko vjerovanje)

1. Naša vjera se zove Islam, a mi smo po vjeri muslimani.
2. Islam je vjera koju je Uzvišeni Allah, dž.š., objavio preko svojih poslanika cijelom čovječanstvu s ciljem da pozovu sve ljude da vjeruju u Jednog Boga.
3. Vjera Islam temelji se na 33 glavne istine vjere, koje zovemo još 33 šarta (uvjeta). Ovi uvjeti se dijele u šest grupa i to:
 - šest imanskih šarta,
 - pet islamskih,
 - četiri abdeska,
 - tri gusulska,
 - tri tejemumska,
 - dvanaest namaskih i to: šest prije namaza i šest u namazu.
4. Imanskih šartova ima šest, a glase:
 - AMENTU BILLAHI - Ja vjerujem u Boga, dž.š.
 - VE MELAIKETIHI - Ja vjerujem u Božije meleke
 - VE KUTUBIHI - Ja vjerujem u Božije kitabe
 - VE RUSULIHI - Ja vjerujem u Božije poslanike
 - VEL-JEVMIL-AHIRI - Ja vjerujem u Sudnji dan
 - VE BIL-KADERIHAJRIHI VE ŠERRIHI MINELLAHI TE'ALA - Vjerujem da sve što se događa, biva Božijom voljom i određenjem.
5. Prvi imanski šart glasi:
AMENTU BILLAHI - Ja vjerujem Boga dž.š. Uzvišeni Allah, dž.š., je stvorio sve što postoji - što vidimo i što ne vidimo. Allaha, dž.š., ne možemo vidjeti očima, ali možemo vidjeti Njegova djela koja nam govore o Njegovoj veličini i prisutnosti.
O tome nam govori sura :
KUL HUVALLAHU EHAD. ALLAHUS -SAMED. LEM JELID VE LEM JULED
VE LEM JEKUN LEHU KUFEN EHAD.
Prijevod: Reci: Allah je jedan, Allah je utočište svemu. Nije rodio i rođen nije, i niko mu ravan nije.

- 6.** Meleki su nevidljiva duhovna bića koja je Allah dž.š. stvorio od nura-svjetlosti. Oni ne jedu, ne piju, ne griješe već sa zadovoljstvo izvršavaju Allahove dž.š. zapovjedi.
- 7.** Najpoznatiji meleki su: Džebrail, Meleku-l-mevt ili Melek smrti, (u narodu poznat kao Azrail, iako pod ovim imenom nije spomenut ni u Kur'anu ni u hadisima Muhammeda s.a.w.s.), Mikail, Israfil, Kiramen - Katibin, Munker i Nekir.
- 8.** Allahu, dž.š., se utječemo od prokletog šejtana riječima:
EUZU BILLAHI MINEŠ-ŠEJTANIR-RADŽIM - Utječem se Allahu, dž.š., da me sačuva od prokletog šejtana.
- 9.** Allahova dž.š., svojstva se dijele na:
Sifati zatije - lična Allahova svojstva i
Sifati - subutije - svojstva Allahovog savršenstva.
- 10.** Sifati zatije se dijele na:
Vudžud Allah		ima i postoji,
Kidem	-	Allah je oduvijek,
Beka	-	Allah je zauvijek,
Vahdanijet	-	Allah je Jedan Jedini,
Muhalefetun lil - havadisi	-	Allah nikome i ničemu nije sličan
Kijjamun bi nefsihi	-	Allah sam o sebi opstoji
- 11.** Sve, i svemir i zemlja i zakoni koji vladaju na njima; promjena dana i noći i more i kiša i oblaci i vjetrovi, sve nam govori o nužnosti postojanja višeg bića-Zakonodavca, koji postavlja zakone i red u prirodi.
- 12.** Kidem znači da Allah, dž.š. postoji oduvijek. On je sve stvorio, ali nije stvoren, niti je postao.
- 13.** Beka znači daje Allah. dž.š.. vječan i beskonačan. Njegovom opstajanju nema kraja.
- 14.** Vahdanijet znači daje Allah. dž.š., jedan i jedini i da drugog boga osim Njega, nema.
- 15.** Allah, dž.š., se ne može ni sa čim uporediti, jer nije ničemu, što je stvoreno, sličan.
- 16.** Allah, dž.š., sam o sebi opstoji. On je neovisan od bilo koga i od bilo čega.
- 17.** Sifati Subutije su: Hajat, lim, Sem, Besar, Kelam, Iradet, Kudret i Tekvin.

- 18.** Allah je uzrok i Tvorac svega postojećeg.
- 19.** 'Ilm je (Božije znanje), ono nije ograničeno vremenom niti prostorom. Ono je sveobuhvatno.
- 20.** Božiji sluh i vid ne mogu se uporediti sa čulima koja je dao njegovim stvorenjima. On ne sluša pomoću uha i ne gleda pomoći oka kao što to čine njegova stvorenja. Njegov sluh i vid su savršeni - bez ikakvih nedostataka.
- 21.** Kelam je Božiji govor.
- 22.** Iradet je Božija volja. Božija volja je neograničena i savršena. Sve što se događa nastaje Božjom voljom.
- 23.** Kudret je Božija moć. Sve što postoji, Sunce, Mjesec, Zemlja , biljni i životinjski svijet stvorio je Allah, dž.š.
- 24.** Tekvin su Božija stvaranja. Tekvin je temelj svih Allahovih stvaranja.
- 25.** Treći imanski šart glasi:
 VE KUTUBIHI - Ja vjerujem u Božije kitabe. Božiji kitabi su objave koje su ljudima prenosili odabrani Božiji poslanici. Poznata su nam četiri velika kitaba:
 TEVRAT - objavljen Musau a.s. (alejhis -selam)
 ZEBUR - objavljen Davudu a.s.
 INDŽIL - objavljen Isau a.s.
 KUR'AN - objavljen Muhammedu a.s. Kur'an je posljednja Božija objava upućena preko Muhammeda, a.s., cijelom čovječanstvu.
- 26.** Četvrti imanski šart glasi:
 VE RUSULIHI - Ja vjerujem u Božije poslanike. Božiji poslanici su bili odabrani ljudi kojima je Uzvišeni Allah, dž.š., slao svoje objave da ih dostave ljudima. Kur'an spominje 25 poslanika, a bilo ih je mnogo. Najpoznatiji su: Adem, Nuh, Ibrahim, Musa, Isa i Muhammed, a.s.
- 27.** Peti imanski šart glasi:
 VEL JEVMTL - AHIRI - Ja vjerujem u Sudnji dan.
 Sudnji dan je dan, kada će Allah, dž.š., sve ljude ponovo proživjeti i pozvati ih da odgovaraju za svoja djela. Ko bude vjerovao u Allaha, dž.š., i činio dobra djela, biće nagrađen džennetom,

a ko bude nevjernik i bude radio loša djela biće kažnjen džehennemom.

28. Šesti imanski šart glasi:

VE BIL KADERIHAJRIHI VE ŠERRIHIMINELLAHI TEALA

a to znači: Vjerujem u Božije određenje (sudbinu). Allahu, dž.š., je poznato sve što bi va i šta će biti.

29. Misak je ugovor kojeg je Allah, dž.š., sačinio sa Ademom, a.s., i njegovim potomstvom.

30. Iman je vjerovanje u Allaha, dž.š., Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Posljednji dan i određenje dobra i zla.

31. Ihsan je da vjeruješ u Allaha dž.š. kao da Ga vidiš, jer ako ti Njega ne vidiš, On tebe vidi.

32. Teklif u jeziku znači: zadužiti, zaduživati. U vjeri označava osobu koja je zadužena emanetom Allahove vjere. (mukellef).

33. Vjera, pravac i uputa: Allah, dž.š., u Kur'anu kaže: "On je poslao Poslanika Svoga s uputom i pravom vjerom da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar ne bilo po volji mnogobošcima."

34. Kufr znači: nevjerovati u bilo što od onog što čini iman, a to znači ne vjerovati u bilo šta od onog za šta se sigurno zna da je Muhammedu, s.a.v.s., objavljeno od Allaha, dž.š.

35. Širk je pripisivanje Allahu, dž.š., druga. Postoje tri vrste širka i to:

- Skriveni širk, npr: Kada čovjek kaže: "Da nebi Allaha i tog čovjeka, bilo bi to i to...", nego treba reći "Da nebi Allaha pa onda tog čovjeka..."
- Mali širk, npr: činjenje neke vrste ibadeta da neko vidi.
- Veliki širk, pripisivanje Allahu, dž.š., sudruga.

36. Nifak je licemjerstvo, dvoličnjaštvo, pretvaranje. Od riječi nifak izvedena je riječ munafik.

37. Fisk je kršenje vjerskih propisa, a osoba koja to čini naziva se "fasik".

38. Allah, dž.š., ima najmanje 99 lijepih imena koja su spomenuta u hadisu Resulullaha, s.a.v.s.

39. Šejtani su džini nevjernici. Vođa im je Iblis I.a. (lanetullahi alejhi – neka je Allahovo prokletstvo na njega).

40. Džini su duhovna bića koja je Allah, dž.š., stvorio od rasplamsale vatre.
41. Šejtan je od džina i nije od meleka jer nas o tome Uzvišeni Allah, dž.š., obavještava u Kur'anu.
42. Musau, a.s. 43. Davud, a.s.
44. Isa, a.s., 45. Četvrta Božija objava?
46. Muhammedu, s.a.v.s.
47. "Kur'an je Allahov, dž.š., govor nenadmašni, objavljen Muhammedu, s.a.v.s., zapisan u mushafima, do nas je prenesen vjerodostojnom predajom, a njegovo učenje je ibadet."
48. Kur'an ima 30 džuzova. Jedan džuz ima 20 stranica.
49. U Kur'anu ima 114 sura ili poglavlja.
50. U Kur'anu ima 25 spomenutih poslanika i vjerovjesnika.
51. Adem, Nuh, Ibrahim, Musa, Isa i naš Muhammed, s.a.v.s.
52. Dedžal u arapskom jeziku znači lažov. Dedžal je osoba koja će za sebe tvrditi da je božanstvo, i Allah, dž.š., će mu omogućiti stvari koje niko sem Allaha nije u stanju izvršiti, da bi ljude iskušao.
53. Da, Sunce će izaći sa zapada pred nestanak ovoga svijeta i to je jedan od velikih predznaka Posljednjeg dana.
54. Mjesta u kojima će na ahiretu boraviti nagrađeni zovu se zajedničkim imenom Džennet.
55. Imena Dženneta su: Adn, Me'va, Ne'im, Huld, Karar, Darus-selam.
56. Džennet ima osmoro vrata, jedna od njih se zovu Rejjan na koja će ulaziti samo postači.
57. Mjesta za izdržavanje kazni na budućem svijetu nazivaju se Džehennem.
58. Imena Džehennema su: Leza, Sekar, Se'ir, Havije, Hutameh, En-Nar.
59. Hašr je okupljanje svih ljudi na mjesto obračuna, gdje će čekati dok im se ne presudi.
60. Berzah je zagrobni život ili period koji će čovjek provesti od smrti pa do proživljenja.

Odgovori iz predmeta FIKH (šerijatsko pravo)

1. Pripadnost vjeri islamu se potvrđuje izgovaranjem kelimei šehadeta, koje glasi: "Ešhedu en la ilahe illallahi, ve ešhedu enne Muhameden abduhu ve resuluhu".
2. Prvi dio šehadeta znači: „Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha dž.š.“
3. Drugi dio šehadeta znači: „Svjedočim da je Muhammed a.s. Božiji rob i Božiji poslanik“.
4. Potrebno je da prilikom stupanja u islam izgovori Šehadet pred dva svjedoka.
5. Riječ ezan znači objavljivanje (namaza), riječ ikamet znači uspostavljanje (namaza)
6. Učenje ezana i ikameta, po šerijatskim propisima, za muškarca je sunneti mukked- pritrvrđeni sunnet.
7. Žene nisu dužne učiti ezan i ikamet.
8. Lijepo je nakon svršetka ezana proučiti sljedeću dovu: „ Allahumme rabbe hazihi-d-da’veti-t-tammeti we salati-l-kaimeti ati Muhammedeni-l-vesilete ve-l-fadilete ve-b’ashu mekamen mahmudeni-l-lezi ve adtehu“.
9. Kad čujemo ezan treba prekinuti razgovor i slijediti muezzina tiho ponavljajući njegove riječi. Kod riječi „Hajje ale-s-salah“ i „Hajje ale-l-felah“ treba reći „La hawle ve la kuvvete illa billahi“.
10. Kod učenja ikameta dodaje se: „Kad kameti-s-sallah“.
11. Dodaje se sintagma: „Es-salatu hajrun mine-neumi- Namaz je bolji od spavanja“.
12. Ikamet se uči neposredno prije klanjanja farza.
13. Ne, svaka osoba neće učiti ezan i ikamet ponaosob već će to činiti muezzin.
14. Zekat je jedan od pet stubova islama koji se sastoji u obaveznom davanju tačno utvrđene svote imetka za opšti interes i siromašnima.
15. Da bi osoba bila dužna dati zekat neophodno je da ispuni sljedeće uvjete:
 - **da** je musliman (muslimanka)

- **da** je punoljetna.
 - **da** posjeduje potrebnu količinu imetka
- 16.** Zekat je obavezno dati na sljedeće vrste imetka:
- **k**rupnu i sitnu stoku
 - **p**oljoprivredne proizvode
 - **z**lato, srebro, novac, nakit
 - **d**ug
 - **t**rgovačku robu
 - **s**tambeni i poslovni prostor, fabrike
 - **r**ude i ostale dragocjenosti i td.
- 17.** Nisab je određena količina imetka koju je potrebno da posjeduje osoba da bi bila dužna dati zekat.
- 18.** Nisab na zlato iznosi 91,60 grama.
- 19.** Nisab na srebro iznosi 641,5 gr.
- 20.** Na spomenute vrijednosti izdvojiće se 2,5 procenata.
- 21.** Nisab na krupnu stoku je 30 goveda.
- 22.** Nisab na sitnu stoku je 40 brava (ovaca, koza)
- 23.** Ukoliko se zalijevaju prirodnom putem potrebno je dati 10%.
- 24.** Ukoliko se zalijevaju vještačkim putem izdvojiće se 5%.
- 25.** Na osnovu Kur'anskog ajeta, zekat se može dati:
- **siromasima**, ugroženima
 - **onima** koji rade na prikupljanju zekata
 - **onima** čija srca treba pridobiti
 - **za** otkup iz ropstva
 - **dužnicima**
 - **onima** koji rade na Allahovom putu
 - **putniku**.
- 26.** Hadždž je peti islamski stub, sastoji se od posjete svetim muslimanskim gradovima Meki i Medini.
- 27.** Da bi osoba bila dužna obaviti hadždž potrebno je da ispunjava sljedeće uvjete:
- **da** je pripadnik islama
 - **da** je punoljetna
 - **da** je pametna
 - **da** je slobodna
 - **da** je u mogućnosti.
- 28.** Osoba je obavezna jednom u toku svog života obaviti hadždž.
- 29.** Farzovi hadždža su:
- **ihram**
 - **stajanje** na Arefatu
 - **Tavafu-z-zijare**
- 30.** Tavaf znači sedam puta obići oko Kabe.
- 31.** Vadžibi hadždža su:

- **stajanje** na Muzdelifi
 - **sa'j** od Safe do Merve
 - **tavafu-l-kudum**
 - **brijanje** i podšišivanje kose po dolasku sa Arefata
 - **u** slučaju određenih pogreški na hadždžu zaklati propisati kurban
 - **bacanje** kamenčića na Džemretu-l-akabe.
- 32.** Žena je dužna obaviti hadždž ako j u mogućnosti.
- 33.** Žena neće oblačiti ihrame već može oblačiti šivenu odjeću.
- 34.** Potrebno je da žena ima mahrema ukoliko nije prešla izvjesne godine starosti.
- 35.** Hadždž se ne može obaviti u toku cijele godine već se obavlja jednom godišnje u tačno preciziranom vremenu.
- 36.** Način da se osoba otkupi za eventualni prijestup je sljedeći:
- **zaklati** kurban
 - **nahraniti** šest siromaha
 - **postiti** tri dana.
- 37.** Umra je vjerski obred koji se sastoji od posjete Kabi, sa'ja od Safe do Merve i ihrama.
- 38.** Farzovi umre su:
- **tavaf** oko Kabe
 - **sa'j** od Safe do Merve
 - **ihram**
- 39.** Postoji nekoliko razlika između Umre i Hadždža:
- **ova** dva odreda nisu na istom stepenu obaveznosti
 - **propisi** Hadždža su brojniji od propisa Umre
 - **hadždž** se obavlja u određenom vremenu dok se Umra može obaviti u toku cijele godine.
- 40.** Umra se može obaviti i u drugim mjesecima u toku cijele godine.
- 41.** Bedel znači zamjena na hadždžu odnosno da jedna osoba umjesto druge obavi hadž.
- 42.** Žena može biti bedel odnosno zamjena.
- 43.** Ne, da bi osoba mogla za drugog obaviti hadždž potrebno je da je za sebe već obavila hadždž.
- 44.** Ne, jednim odlaskom se može ili za sebe obaviti hadždž ili biti zamjena drugome.
- 45.** Ne, maloljetna osoba ne može biti zamjena drugoj osobi na hadždžu.
- 46.** Namaz je naređen u Mekki , 27 noći mjeseca Redžeba

uoči Lejlei-Mi`radža, to je bilo godinu dana prije Hidžre (621 godine)

47. Namaz je stroga vjerska dužnost (fard)
48. a) Iftitahi tekbir (početni tekbir); b) Kijam- stajanje u namazu ; c) Kiraet – učenje u namazu ; d) Ruku`u – pre-gibanje; e) Sudžud (činjenje sedžde). f) Ka`de-i-ehireh” (Poslednje sjedenje).
49. Na prvom rekatu se uči subhaneke, euza, bismilla, fatiha i sure. Na drugom rekatu se uči: bismilla, fatiha, i sure, a na sjedenju ettehijjatu, salavati i dova.
50. Sabah namaz se sastoji od četiri rekata (dva sunneta i dva farda).
51. Vrijeme sabahskog nama-za nastupa od prave zore i traje do pred izlazak sunca.
52. Podne namaz se sastoji od deset rekata. (četiri sunneta, četiri farda i dva sunneta)
53. Na prvom rekatu se uči : subhaneke, euza, bismilla, fatiha i sure. Na drugom rekatu: bismilla, fatiha i sure. Na prvom sjedenju: ettehijjatu. Na trećem rekatu: bismilla i fatiha. Na četvrtom rekatu: bismilla i fatiha. Na drugom sjedenju: ettehijjatu, salavati i dova.
54. Podne nastupa kada sunce pređe polovinu neba, i traje do kraja treće četvrtine dana.
55. Ikindija nastupa kada prođu tri četvrtine dana.
56. Ikindijski namaz ima osam rekata. (četiri sunneta i četiri farda)
57. Na prvom rekatu: subhaneke, euza, bismilla, fatiha i sure. Na drugom rekatu: bismilla, fatiha i sure. Na prvom sjedenju- ettehijjatu. Na trećem rekatu: bismilla i fatiha. Na četvrtom rekatu: bismilla i fatiha. Na drugom sjedenju: ettehijjatu, salavati i dove.
58. Akšam nastaje kada zađe sunce i traje sve dok se ne izgubi i poslednji tračak dnevne svjetlosti, tj. dok ne zavlada potpuni mrak.
59. Akšam namaz ima pet rekata. (tri farda i dva sunneta).
60. Na prvom rekatu se uči: subhaneke, euza, bismilla, fatiha i sure. Na drugom rekatu se uči: bismilla, fatiha i sure. Na prvom sjedenju – ettehijjatu. Na trećem rekatu se uči: bismilla i fatiha.

Nakon toga se sjedi i uči: et-tehijjatu, salavati i dova.

61. Vrijeme jacijskog namaza nastupa kad se potpuno izgubi dnevna svjetlost, tj. kad zavlada potpuni mrak.
62. Jacijski namaz ima trinaest rekata (četiri sunneta, četiri farda, dva suneta i tri vitra).
63. Kunut dova se uči na trećem rekatu vitr namaza, pošto se prouči bismilla, fatiha i sura, a onda se podignu ruke i kaže se Allahu ekber (tekbir), pa se ponovo ruke svežu i uči se kunut dova.
64. Ukupni zbir rekata u svih pet dnevnih namaza je četrdeset.
65. Velika kiša, blato, studen, pomračina, bolest, duboka starost, posluživanje bolesne osobe, opasnost za život od životinja, razbojnika ili neprijatelja, kao i glad koja se mora u tom momentu utoliti, kad je jelo pripremljeno.
66. To su osobe koje klanjaju namaz za imamom.
67. Muezzin je lice koje oglašava namasko vrijeme učenjem ezana i obavljanjem ikameta.
68. Imam je osoba koja predvodi džemat.
69. Namaz u džematu je vrijedniji dvadest pet puta od namaza koji se klanja po sebi, pojedinačno.
70. Farz džume namaza ima dva rekata.
71. Osoba koja drži hutbu naziva se hatib.
72. Mjesto s kojeg hatib pećkom drži hutbu naziva se mimber.
73. Bajram namaz je vadžib, a klanja se samo u džematu.
74. Bajram namaz (ramazanski i kurbanski) se klanja 45 minuta poslije izlaska sunca
75. Učenje hutbe prilikom bajram namaza je sunnet.
76. To je tekbir koji se treba početi učiti iza sabahskog farda, uoči kurban bajrama, pa do iza ikindijskog farda četvrtog dana kurban bajrama. Tekbiri-tešrik se uči odmah iza selama svakog fard namaza. Uče ga muškarci i žene, mukimi i musafiri u džematu ili ponosob. (Allahu ekber, Allahu ekber, la ilahe illallahu vallahu ekber, Allahu ekber ve lillahil-hamd).

- 77.** Teravij namaz je sunneti muekkedeh, a sastoji se od dvadeset rekata.
- 78.** Ako neko zakasni u džemat, stigne imama na ruku-u, toliko da mogne izgovoriti bar jedan put subhane rabbijel-`azim prije nego se imam ispravi, smatra se da je ta osoba prispjela na dotični rekat. Onaj ko zakasni u džemat treba da ustane kada imam preda selam na jednu stranu i da naklanja rekate na koje nije prispio. Tom prilikom treba paziti na to da se mora sjediti u namazu poslije dva rekata.
- 79.** Klanjati umrloj osobi džezaze namaz je fardi-kifajeh i to samo za muškarce.
- 80.** Namaz će biti pokvaren ako nešto progovorimo. Ne smije se ni selam nazivati niti primati dok smo u namazu.
- 81.** U namazu ne valja činiti ništa što se kosi sa skrušenošću i što nije sastavni dio namaza (npr. ne valja ni jednom rukom udarati, u nebo gledati, obazirati se itd.)
- 82.** Sehvi sedžda je padanje ničice u cilju ispravljanja pogrešaka u namazu. Ako se u toku namaza sjetimo da smo nehotice zakasnilo izvršiti koji namaski fard ili vadžib, ili se sjetimo da smo koji namaski vadžib sasvim izostavili, to ipak možemo popraviti time što ćemo učiniti sehvi sedždu na kraju namaza.
- 83.** Vadžib je učiniti sedždu kada se u Kur`anu prouči ajeti-sedždeh, tj. ajet u kom se spominje sedžda. Takvih ajeta u Kur`anu ima četrnaest, i kod svakog je sa strane, na listu Kur`ana, označeno da treba sedždu učiniti. Vadžib je učiniti sedždei-tilavet onome koji uči kao i onome koji sluša.
- 84.** Ako se često dešava dvoumljenje u namazu klanjač će postupiti prema svom pretežnom mišljenju. Ako se ne može snaći, uzeće ono što sigurno zna da je klanjao, tj. manji broj rekata.
- 85.** Naklanjaju se samo fard i vitr namazi.
- 86.** Bolesnik jeste obavezan klanjati. Ako ne može stojećí, klanjaće sjedeći, obavljajući ruku` i sedždu onako kako mu je zgodno. Ako ne može obavljati ni ruku`a ni

sedžde, učiniće to išaretom, tj. micanjem glave, sagnuvši je malo niže za sedždu nego za ruku`. To je potrebno učiniti jer mu bez toga namaz ne bi valjao. Ako bolesnik ne može klanjati ni sjedeći, onda će klanjati ležeći, okrenuvši glavu prema kibli.

87. Musafir će skraćivati samo farzove i to namaze kojima se farz sastoji od četiri rekata, skraćivaće ih na dva. Sahabski i akšamski farzovi se ne skraćuju.

88. Namaz se mora klanjati pa makar osoba bila u prevoznim sredstvima (vozu, brodu, autobusu, avionu) i to onako kako je moguće. Ako može klanjaće stojeći, a ako ne može, onda će klanjati sjedeći. Pri tome se treba okrenuti prema kibli.

89. Namaz se može prekinuti ako zaprijeti kakva opasnost po život ili imovinu, pa makar to i ne bila velika šteta, npr. žena može prekinuti namaz ako opazi da će joj iskipjeti ili zagorjeti jelo.

90. Abdest je čišćenje koje se postiže vodom, a uzima se prije namaza, učenja Kur'a-na itd.

91. - oprati lice od kako je kosa nikla pa do ispod brade i od uha do uha.

- oprati ruke do iza lakata.

- mesh glavu učiniti (potrati glavu).

- noge do članaka oprati.

92. - da voda okvasi cijelu površinu kože koja je predviđena za pranje.

- da se ne dogodi u toku abdesta nesto sto ga kvari

- da na koži nema ništa što bi spriječilo vodu da dostigne do kože

npr. masne boje ili lak na nohtima itd.

93. a) spomenuti "Bismilu" na početku

b) dobro isprati usta i nos

c) oprati uši

d) sve što se u abdestu pere, oprati 3 puta

94. a) puno vode prolijevati ili je previše čuvati

b) pljuskati vodu po licu

c) razgovarati uzimajući abdest

d) tražiti pomoć pri uzimanju abdesta (ovdje se ne misli traženje pomoći od druge osobe da posipa vodu za abdest već traženje pomoći da ona vrši pranje i trljanje dijelova tijela osobe koja uzima abdest)

- 95.** Neće pokvariti abdest
- 96.** Da, pokvariće abdest.
- 97.** Ne, ne kvari abdest. (Izuzetak je strastveni pogled koji prouzrokuje izlazak tekućine iz polnog organa)
- 98.** Da, kvari abdest
- 99.** Da, kvari abdest
- 100.** b) **101.** a)
- 102.** a) Pri uzimanju abdesta napolju, okrenuti se naniže
- b) Ne** govoriti ništa u toku abdesta
- c) Ukloniti** prsten radi prodiranja vode
- d) Poslije** abdesta šehade proučiti
- 103.** 1 da je pripadnik islama
- 2 da** je punoljetna
- 3 da** je pametna
- 4 da** ima vode
- 5 da** nema abdesta
- 6 da** nije u stanju hajza ili nifasa
- 7 da** je namasko vrijeme u izmaku
- 104.** Tejemum znači dotaći dlanovima zemlju ili neku stvar od zemlje, a potom potirati lice i ruke do lakata.
- 105.** a) Nijet učiniti - Nijet podrazumijeva donošenje odluke za činjenje tejemuma i mora se tačno odrediti da li se čini radi otklanjanja velikog i malog hadesa (nečistoće) ili radi činjenja nekog ibadeta.
- b) Lice** potirati nakon dodirivanja zemlje
- c) Ruke** do iza lakata potrti
- 106.** b)
- 107.** Da , uzeće se tejemum, ako postoji bojznost da će osoba uzimanjem abdesta ili gusula narušiti svoje zdravlje.
- 108.** b)
- 109.** Da, uzeće se tejemum
- 110.** a) **111.** b)
- 112.** a) potirati lice
- b) pri** dodiru zemlje premaći napred - nazad
- c) poslije** dodira zemlje jednim od druge potresati
- 113.**a) Vadžib je pričekati sa tejemumom do pred sam kraj namaskog vremena ako je neko obećao donijeti vodu
- b) Tražiti** vodu do udaljenosti 300 - 400 koraka
- c) Kupiti** vodu za abdest ako je to moguće
- 114.** a) Tejemum će pokvariti sve ono što kvari abdest
- b) Onog** momenta kada bude voda došla, tejemum će biti pokvaren
- 115.** Cilj tejemuma je da se u svim okolnostima omogući

izvršavanje Allahovih naredbi i on služi kao dokaz da propuštanje namaza nema opravdanje.

116. Gusul je kupanje kojim se otklanja veliki hades (nečistoća)

117. a) Oprati dobro usta

b) Dobro isprati nos

c) Oprati cijelo tijelo

118.a) U slučaju izlaska sjemena (sperme) u snu ili van sna

b) U slučaju polnog odnosa muskarca i žene bilo da izađe sjeme ili ne

c) U slučaju završetka hajza i nifasa

d) U slučaju da kafir (nevjernik) primi islam

119. Mekruhi pri uzimanju gusula su:

a) puno vode proljevati ili je previše čuvati

b) pljuskati vodu po licu

c) razgovarati uzimajući gusul

120. a)

a) nijet donijeti

b) uzeti abdest prije gusula

c) tri puta oprati tijelo

d) prvo oprati glavu, onda desnu pa lijevu stranu

121. Mustehab je uzeti gusul kada se god za to ima prilika kao i za za razne lijepe momente.

Odgovori na pitanja iz Povijesti islama

1. ABDULLAH	24. C	52. BITKA NA
2. AMINA	25. C	UHUDU
3. C	26. EBU LEHEB	53. C
4. A	27. B	54. A
5. B	28. U MEDINI	55. B
6. EL-EMIN
(POVJERLJIVI)	29. HABIL I KABIL	56. NE
7. C	30. A	57. C
8. B	31. HAVA	58. B
9. NJEGOVA SUPRUGA
HATIDŽA, R.A.	32. B	59. FATIH SULTAN
MEHMED
10. PEĆINA U KOJOJ
JE DOŠLA
PRVA OBJAVA
MUHAMMEDU	33. A	60. ALIJA, R.A.
11. A	34. C	61. SARAJEVO
12. SUMEJJA I JASIR	35. B	62. GAZI ISA-BEG
13. B	36. ASIJA	63. C
14. U MJESTU KUBA
KOD MEDINE	37. C	64. A
15. C	38. C	65. B
16. B	39. JUSUF, A.S.	66. HASAN I
HUSEJIN
17. ISMAIL I ISHAK	40. MERJEM	67. C
18. B	41. HARUN, A.S.	68. B
19. DA	42. ZEBUR	69. NEDŽAŠI
(NEGUS)
20. C	43. C	70. 61 PO GREGO-
RIJANSKOM, A
21. BILAL, R.A.	44. A	63 PO HIDŽRET-
SKOM KALEN-
DARU
22. C	45. B	
23. A	46. EJJUB, A.S.	
	47. C	
	48. B	
	49. MI'RADŽ	
	50. EBU BEKR, R.A.	
	51. BITKA NA
BEDRU	

Odgovori iz GEOGRAFIJE

1. Svim trima naukama
2. a. Geografski položaj i priroda
- b. Stanovništvo
- c. Privreda i
- d. Naselja
3. a. Fizička geografija
- b. Društvena geografija
- c. Regionalan geografija
4. Stanovništvo
5. - kopno 29%
- vode 71%
6. - Rusija
- Kanada
- Kina
7. - Kina 1.3 mld. Stanovnika
- Indija 1.1 mld. Stanovnika
- SAD 280 miliona stanovnika
8. - Mongolija
- Libija
- Mauritanija
- Australija
- Nambija
9. Evropa
10. Golska struja
11. Romanskoj grupi
12. - Skandinavsko
- Iberijsko
- Apeninsko
- Balkansko
13. - Njemačka
- Francuska
- Italija
- Velika Britanija
14. Grenland (2.1 mil. Km²)
15. Oko milijardu
16. Više od stotinu milijardi zvijezda
17. Desetine i stotine kilometara u sekundi
18. - Rotacija – okretanje oko zamišljene ose
- Revolucija – okretanje oko sunca
19. Meridijani ili podnevcu su polukružne linije koje povezuju sjeverni i južni pol.
20. Pomenuti razmjera pokazuje da su sve prirodne dužine na karti umanjene 1.000 puta.
21. Jonsko i Egejsko more
22. Holandiji
23. - Tihi okean
- Atlanski okean
- Indijski okean
- Sjeverni ledeni okean
24. - Azija - Afrika
- Severna Amerika
- Južna Amerika
- Evropa
- Australija i okeanoja
- Antartik - Artik

- 25.** - Parna mašina
 - Lokomotiva
 - Telegraf
- 26.** - Sijalica
 - Neizmjenična struja
 - Elektromotor
 - Sus- motor
- 27.** Oslobađanje od kolonijalizma
- 28.** Pобољшanje kvaliteta životne sredine
- 29.** PESTICIDI- sredstva protiv štetnih insekata
- 30.** HERBICIDI- hemijska sredstva protiv korova.
- 31.** BiH, Hrvatska, Slovenija, Makedonija, Crna Gora i Srbija.

Islamski svijet

- 1.** Arabijsko (2,7 mil.km²)
- 2.** Crveno more
- 3.** Organizacija zemalja (pretežno tropskih) izvoznica nafte
- 4.** G-77-je klub najsiromašnijih zemalja (njih 133)
- 5.** Širenje pustinja
- 6.** Podсахarska Afrika
- 7.** Zair (Afrika)
- 8.** Saudijska Arabija
- 9.** - Egipat
 - Turska
 - Saudijska Arabija
- 10.** Iran i Afganistan

- 11.** - Kipar
 - Sirija
 - Jordan
 - Palestina
 - Liban
- 12.** - Saudijska Arabija
 - SAD
 - Rusija
- 13.** Mesopotamija (Irak)
- 14.** Delta Ganga i Bramaputre, neki dijelovi Kine , Japan i ostrvo Java.
- 15.** - Turska
 - Egipat
- 16.** Uzbekistan
- 17.** Turkmenistan
- 18.** Kazahstan
- 19.** Lagos
- 20.** Kilimandzaro
- 21.** Nomadi-Beduini
- 22.** Palestina
- 23.** Malezija i Indonezija
- 24.** Konurbacije su skup dva ili više gradova a megalopolisi su skupovi konurbacija.
- 25.** Tokaido (70 miliona stanovnika)
- 26.** Indonezija
- 27.** Planina Ural
- 28.** Multinacionalne kompanije
- 29.** Na Kavkazu
- 30.** Kineski zid dug 2.450 km.

Odgovori iz BOSANSKOG JEZIKA

1. REPUBLIKA, KOMEDIJA, VERNIK, POKOLENJE, LOMLJAVA
2. Zvučni B, D, G, Z, Ž, DŽ, Đ
Bezvučni P, T, K, S, Š, Č, Ć, F, H, C,
3. zvučne prednjonepčane suglasnike LJ, J, Đ, NJ.
bezvučne prednjonepčane suglasnike Š, Ć.
4. MLADOST, PESNIČKI, SLIKARSTVO, UŠTIPCI.
5. afrikati (sliveni glasovi): C, Đ, Ć.
sonanti : V, J, R, N.
prednjonepčani: J, Đ, Ć, Č.
6. KAKO ČOVEK DOĐE NA PROSJAČKI ŠTAP, SVAK GA SE KLONI.
7. L, R, N, M, NJ, LJ, J, V.
8. usneni V, M, B, P.
prednjonepčani Č, J, Ž, LJ, Ć.
sonanti (glasnici) V, J, M, R, LJ, N.
9. T, Š, K, P, S, K, Š, T, T.
10. a) sonanti (glasnici) J, V, M, N, LJ, L.
b) zubni S, D, T.
- c) jezični (nadzubni) N, L.
11. a) OBLAČNA Nepostojano a, palatalizacija
b) MAŠĆU Jotovanje, Jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
c) PAKOSNA Nepostojano a, gubljenje suglasnika
12. a) GVOŽĐE Jotovanje, Jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
b) SLUŠAOCI Promjena l u o, Nepostojano a
c) RAŠČEŠLJAN Jednačenje po zvučnosti, jednačenje po mjestu tvorbe
13. a) ZADACI Nepostojano a, sibilizacija, gubljenje suglasnika
b) IŠČENJE Jednačenje suglasnika po zvučnosti, mjestu tvorbe, jotovanje

- c) IŠARATI Jednačenje suglasnika po zvučnosti, mestu tvorbe I gubljenje suglasnika
14. a) BEZAKONJE Gubljenje suglasnika, jotovanje
b) KOPCI Nepostojano a, jednačenje suglasnika po zvučnosti
- c) ZAMIŠLJEN Jotovanje, jednačenje po mjestu tvorbe
15. a) BOLNICA Prelazak l u o
b) BRĐANKA Sibilizacija
c) AZBESTNI Gubljenje suglasnika
d) ODŠTAMPATI Jednačenje suglasnika po zvučnosti
e) KOLEGI Sibilizacija
f) JEDANPUT Jednačenje po mjestu tvorbe
16. OGANJ, TRAVAR, USNA, MOZAK, APARAT, GREŠKA, HRAPAV, JUTRO, VITAK, RADAR, STABLO, PJESMA, KANDIDAT,
17. PRILAGODI, DUHOVIT, BOLESTAN, RAČUNATI, SARADNJA, DRHTATI, NAGRAĐIVATI, OCRNITI.
18. DALJINA, BRĐOVIT, KOMANDANT, RUČICA, ZADATAK, PRETVARATI.

Morfologija

19. a) PETORKA Imenica b) ŽESTOKO Pridjev
c) NAŠZamjenica d) ČETVORO Broj
e) CRTANJE Imenica f) PLATNENI Pridjev
g) NIČIJI Zamjenica h) ČETVRTINA Imenica
20. a) za mjesto Ovuda, ovamo
b) za vrijeme Nekad, kasno
c) za način Često, tako
d) za uzrok Zato
e) za količinu Nešto, mnogo
21. a) opisni Umiljat, neobičan, krilat
b) prisvojni Sofijin, dječiji
c) gradivni Glineni, stakleni, drven
d) vremenski Jutarnji, predratni
e) mjesni Tamošnji, lijevi

22. a) MA KAKAV Opšta b) TOLIKI Pokazna
 c) NIKAKVA Odrišna d) NJEN Prisvojna
 e) ONA Lična (pokazna) f) NEČIJI Neodredjena
23. Upoznajući, Tekući, Mašući, Uspavljujući, Daščući, Pišući
24. PUTNICI, KARLOVCI, LJUDI, MLIJEKO, KOLA (VOZILA), NJEDRA, ZNAKOVI, JASLE, BRIGE, MAKAZE, VRATA.
25. a) PONOSAN Opisni b) SVILEN Gradivni,
 c) PEĆKI Prisvojni d) SADAŠNJI Vremenski
 e) PLASTIČNI Gradivni f) TAMOŠNJI Mjesni
26. a) ISPITI Ispijmo b) VIKATI Vičimo
 c) VUĆI Vucimo d) POVITI Povijmo
 e) ZVATI Zovimo
- f) PREPRODAVATI Prerprodajmo
27. a) UČENICI Zajednička b) TELAD Zbirna,
 c) MASTILO Gradivna d) IZVOR Zajednička
 e) HAMZA Vlastita f) VUNA Gradivna
 g) GOSPODA Zbirna h) JABUKA Zajednička
28. a) prilozi Stoga, malo
 b) predlozi Uz, mimo, iznad
 c) veznici Iako
 d) uzvici Pis, eh
 e) rečce (partikule) Zaista, čak, bar
29. a) POTRČATI Neprelazni b) LETETI Neprelazni
 c) UMITI SE Povratni d) SPRIJATELJITI SE Povratni
 (uzajamni)
- e) DATI Prelazni f) PISATI Prelazni
30. a) KOD Prijedlog b) IH Zamjenica
 c) JE Glagol d) DVA Broj
 e) TABORA Imenica f) I Veznik
 g) LIČNO Prilog h) PROTIV Prijedlog
- 31.
- a) imenice Strane, kreveta, slika, rad, slikara
 b) prideve Lijeve, kratka, primitivnog
 c) zamjenice Njih, nekog
 d) brojeve Jedan, drugi, dva

32. a) TIJSAN Tešnji

b) DOBAR Bolji

c) VRUĆ Vrući

d) MEHK Mekši

e) DALEK Dalji

f) ČEST Češći

33. a) VISOK Viši

b) STROG Strožiji

c) LJUBAK Ljupkiji

d) d) ŽALOSTAN Žalosniji

e) PLITAK Plići

f) GRDAN Grdji

34.

a) NEKAKAV VO Nominativ

b) VODA Genitiv

c) POD NEKOM STREHOM Instrumental

d) NA DNU Lokativ

e) NEKAKVA LONCA Genitiv

f) ON Nominativ

g) GLAVU Akuzativ

h) U LONAC Akuzativ

35. a) LJEPOTA

Imenica b) IZ Prijedlog

c) JER Veznik

d) ETO Rječca

e) JESENAS

Prilog f) KAKAV

Zamjenica

36. Hrabriti – sokoliti, živopisno – slikovito, vžan – značajan, borbenost – srčanost, žalostan – tužan, zao – opak, čudovište – nakaza, radan - marljiv

37. TRAVARICA, BUKOVAČA, CIGLANA, NIŠTARIJA, PEKARA, OVČE-TINA, DJEVOJČICA, JAGNJEŠĆE.

38. a) BLISKI ISTOK

Bliskoistočni

b) AZIJA

Azijski

c) UMIHANA

Umihanin

d) KRIVA PALANKA

Krivopalanački

e) TRŠIĆ

Tršički

f) ATLETIK

Atlanski

39.

a) PO HRAPAVOJ KORI PITOMOG BAGREMA IGRALA SE BLAGA MJESEČEVA SVJETLOST.

b) DAH POKOŠENE TRAVE ŽIVEĆE JOŠ OVU NOĆ, JER DUŠA TRAVA JE VLAŽNA, A TA VLAGA JE MOKRA I ZELENA.

40. a) AHMED Subjekt b) MOJ DJED Apozicija

c) LIJEPO Pril. odred. za način d) SE OBUKAO Predikat

e) NA GLAVU Pril.odred.za mjesto f)ŠUBARU Objekat

g) ME Priloški objekat h) ZA RUKU Objekat

41.

a) NA PRAGU Pril. odred. Za mjesto

b) AMINA Subjekt c) MAJKA NAŠA Apozicija

d) ODMERI Predikar

e) ZABRINUTO Priloš. Odred.za naičn

f) NAJMAĐEG SINA Priloš. objekat

g) U POCIJEPANOJ ODJEĆI Atribut (u odnosu na SINA!)

42. a) NJEMU _____, dativ

b) TOG TRENUTKA pr. odredba za vrijeme, genitiv,

c) ON subjekat, nominativ,

d) NA ROĐAKA objekat, akuzativ,

e) MU objekat, dativ,

f) SVE objekat, akuzativ,

h) NA ULICI pr. odredba za mjesto, lokativ,

43. JABLAN POJEDE. KRENUŠE KNEŽEVOJ KUĆI. VRANE PROLIJEĆU IZ OKOLINE ŠUMARKA I PDAJU NA KUKURUZE. STRAŠILA NA OGRADAMA LEPRŠAJU SE. STOKA SE IZGONI NA PAŠU.

PRAVOPIS

44. "VI ĆETE", REĆI PROFESOR. "USKORO POSTATI SREDNJOŠKOLCI A TO JE, DJECO MOJA, VAŠA I MOJ CILJ".

45. CVETIĆ - cvjetovi PRIPOVEDAČ - pripovijeda;

SMEŠAN - smiješan DREMATI - drijemati

RAZUMEO - razumio POBESNEO - pobjesnio

GREH - griješ POBEĐEN - pobijeđen

46. HIGIENA - HIGIJENA, HEMIJSKI - HEMISKLI,

MAČJI - MAČJI, LONGPLEJ - LONKPLEJ,

MEGDONALDS - MEKDONALDS, OTSELITI - ODESELITI,

ZAPALJENJE - ZAPALENJE, STANBENI - STAMBENI,

STRANPUTICA - STRAMPUTICA

47. 2,3,6

48. VOĆKI – VOĆCI

PIJANISTKINJA – PIJANISKINJA

MASKI – MASCI

LJUSKI – LJUSCI

SLUŠAOC – SLUŠALAC

BANKI – BANCI

BEZZVUČAN – BEZVUČAN

KRIOCE – KRILCE

KNJIŽEVNOTEORIJSKI POJMOVI

49. a, d

50. a,c,d

51. c

52. d,e

53. b

54. c

55. b,c,e,g,h

STILSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA

56. a) mirno more

epitet

b) zaspalo more

personifikacija

c) kap u moru

kontrast

d) ...slično moru

poređenje

e) more suza

hiperbola

f) more života

metafora

57. a) pravo kao

strela

b) vredan kao

mrav

c) peva kao

slavuj

d) lukav kao

lisica

e) zdrav kao

drijen

f) plašljiv kao

zec

58. a) U svakoj je čorbi mirođija

nametljivost

b) pao je na niske grane

gubitnik

c) lezi hlebu d ate jedem

lenjština

d) traži dlaku u jajetu

sitničar

e) došao mu crni petak

stradalnik

f) na jeziku med, a u srcu jed

licemjer

59. Stilska figura je: simbol

Riječ **rub**: kraj, granica

60. a,c,d,f,g

KNJIŽEVNA DJELA I PISCI

61. a,c,e,g

62. a,c,e

63. b,d

64. 5,4,2,1,3

65.: đ, ć, dž, č, c

66. a) usneni (i usneno-zubni) M,B,P,V

b) zubni D,S,T,Z

c) zadnjonepčani K,G,H

d) jezični (nadzubni) R,H

67. a) afrikate (slivene) C,Đ,Ć

b) sonante (glasnike) N,V,LJ,R,L

c) zubne C,S,T,D

68. OD PLAŠLJIVA ŽDREBETA MNOGO PUTA DOBAR KONJ IZIĐE.

69. a) MAKNUTI (SE) MICATI SE

b) LEĆI LEGATI

c) RODITI RAĐATI

d) PUSTITI PUŠTATI

e) KAZATI KAZIVATI

f) SETITI SE SJEĆATI SE

70. LUTAM, glagol JOŠ, prilog

VITAK, pridjev SA prijedlog

SR_eBRNIM pridjev LUKOM imenica

71. a) TI lična(i pokazna) b) SVOJ prisvojni

c) OVAJ pokazna d) TOLIKO pokazna(za količinu)

e) KOJE upitno odnosna f) SVAKO opšta

72.

73. a) ZGRABITI svršeni b) LOMITO nesvršeni

c) NOSITI nesvršeni d) SLETETI svršeni

e) GONITI nesvršeni f) POKLONITI svršeni

74. a) SKLANJAJUĆI gl. Pr. sadašnji

b) DAROVAN gl. Pridjev trpni

c) BISMO PISALI potencijal

d) ISPEĆI infinitiv

e) LEGOSMO aorist

f) BUDEMO NAŠLI futur I

g) PISAĆE futur II

h) BEJASMO imperfekt

75. a) drugog lica jednine imperfekta brijaše

b) prvog lica množine imperativa brijmo

c) glagolskog pridjeva trpnog brijan

d) glagolskog priloga sadašnjeg brijući

e) drugog lica množine future 2. budete brijani

f) trećeg lica množine potencijala bi brijali

g) drugog lica jednine future 1. ćeš brijeti

76. PROHLADNO, OKOVATI, NAJESTI SE, ULETETI, NEZNANJE,
OSREDNJI, UVESTI.

77. GUK gukati

GRGOLJ grgoljiti

KLOKOT kolkotati

ŠUM šumiti

78. 1) Padež lokativ Značenje mesto

2) Padež genitiv Značenje deoni

3) Padež akuzativ Značenje pravac-cilj

79. b,c,f,g,

80. naučni stil je racionalan, objektivn i precizan

književno-umjetnički stil je emocionalan, subjektivn i slikovit

govorni stil je praktičan, neposredan, većinom u dijalogu

novinarski stil primenjuje se u sredstvima javnog
obavještavanja

odmič. stil primenjuje se u poslovnim pismima.

Rješenja pitanja iz matematike:

1. $\frac{19}{5} \neq 1$ (netačno)
2. $10 = 10$ (tačno)
3. 0
4. $27 = 128$
5. 16
6. $8a^8b^2$
7. xy
8. $5(5x^2 - 3x - 2)$
9. $(m+n)^2; (7,3+3,7)^2 = 121$
10. $0 = (p+3) \cdot 6 + p - 6; p = \frac{12}{7}$
11. $5 = (p-2) \cdot 2 + (p-5); p = \frac{14}{3}$
12. 12,5%
13. $x = -3,7$
14. $x > 24$
15. (2,3)
16. (1,1)
17. $\frac{3}{16}x + \frac{7,2}{16}x + 87 = x/16; x = 240$
18. 3) C(2,-3)
19. 3) $\sqrt{41}$ cm; 5 cm; 4 cm
20. 4) $(12 + 4\sqrt{3})$ cm
21. $P = 49\pi \text{ cm}^2$
22. 1) 4; 2) 6; 3) 7
23. $P = 336 \text{ cm}^2$
24. $H = 4\sqrt{7}; h = 8\sqrt{2}$

$$25. P = (25\sqrt{3} + 180) \text{ cm}^2$$

$$26. P = 550\pi \text{ cm}^2$$

$$27. V = 462 \text{ l}; 1 \text{ dm}^3 = 1 \text{ l}$$

$$28. P = 144\pi \text{ cm}^2$$

$$29. R = 10 \text{ cm}$$

$$87. 30. x > -\frac{8}{14}; x \in \left(-\frac{8}{14}, +\infty\right)$$

Odgovori iz PSIHLOGIJE

1. ZMIJA
2. PARIZ
3. Osmjeh
4. Majci
5. E
6. Tačna
7. kući
8. 3
9. Pertla
10. d)
11. Topu
12. Cipeli
13. Kengur
14. Krošnjama
15. Raketa

Sadržaj

HISTORIJAT MEDRESE "GAZI ISA-BEG" U NOVOM PAZARU	5
Nastavni predmeti u toku školovanja	11
Pitanja iz AKAIDA (islamsko vjerovanje).....	13
Pitanja iz FIKHA (šerijatsko pravo).....	16
PITANJA IZ POVIJESTI ISLAMA	21
Pitanja iz GEOGRAFIJE.....	26
Islamski svijet.....	27
PITANJA IZ BOSANSKOG JEZIKA	29
FONETIKA	29
MORFOLOGIJA	32
PRAVOPIS.....	37
KNJIŽEVNOTEORIJSKI POJMOVI	38
STILSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA	40
KNJIŽEVNA DJELA I PISCI	41
Pitanja iz matematike.....	46
Pitanja iz PSIHOLOGIJE	50
Odgovori na pitanja iz AKAIDA (islamsko vjerovanje)	53
Odgovori iz predmeta FIKH (šerijatsko pravo).....	58
Odgovori na pitanja iz Povijesti islama	67
Odgovori iz GEOGRAFIJE	68
Islamski svijet.....	69
Odgovori iz BOSANSKOG JEZIKA.....	70
Morfologija	71
PRAVOPIS.....	74
KNJIŽEVNOTEORIJSKI POJMOVI	75
STILSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA	75
KNJIŽEVNA DJELA I PISCI	76
Rješenja pitanja iz matematike:.....	78
Odgovori iz PSIHOLOGIJE.....	79